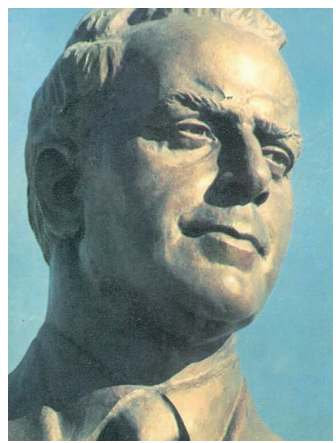

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Huseynov

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycan dövlət münasibəti Azərbaycan xalqının milli maraqlarıdır.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

24 aprel
2025-ci il,
cümə axşamı
№ 068 (6896)
Qiyamət
60 qəpik

Strateji tərəfdaşlıqdan qlobal əməkdaşlığa...

Azərbaycan-Çin münasibətlərində yeni səhifə

Azərbaycan-ŞƏT əlaqələri üçün mühüm perspektivlər...

YAP nümayəndə heyəti Çin Xalq Respublikasına səfər edib

Çin dördüncü ticarət tərəfdaşımızdır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 23-də Pekində Çin Xalq Respublikasının Dövlət Şurasının Baş naziri Li Çianq ilə görüşüb.

AZƏTAC xəbər verir ki, görüşdə ötən ilin iyulunda Azərbaycan və Çin arasında qəbul edilən strateji tərəfdaşlıq haqqında Birgə Bəyannamənin münasibətlərimizin yüksək səviyyəsini göstərdiyi bir daha vurğulanıb. Qeyd olunub ki, münasibətlərimiz qısa vaxtda - bir ildən də az müddətdə strateji tərəfdaşlıqdan hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib və bu da öz əlaqələrimizin inkişaf dinamikasını...

Bax sah. 3

Asiya nəhənginin Azərbaycanda “yaşıl sərmayə” planları

Prezident İlham Əliyevin Çin Xalq Respublikasına səfəri ölkəmiz üçün olduqca uğurlu razılaşmalar və mühüm sənədlərin imzalanması ilə yadda qalıb. Azərbaycan və Çin arasında imzalanmış sənədlər sırasında bərpaulunan enerji sahəsində əməkdaşlıq anlaşmaları mühüm yer tutur. Azərbaycanın Energetika Nazirliyinin iştirakı ilə Çin və Azərbaycan şirkətləri arasında imzalanmış sənədlər “yaşıl enerji” mənbələrinin istehsalı, emalı və ötürülməsini...

Bax sah. 5

Azərbaycan-Türkiyə- Pakistan birliyi güclənir

Pakistan İslam Respublikası Azərbaycanla Türkiyə üçün dost və qardaş ölkə hesab olunur. Uzun illərdir ki, ölkələrimiz həm ikitərəfli, həm də müxtəlif platformalar çərçivəsində fəal əməkdaşlıq edirlər. Aprelin 22-də Pakistanın Baş naziri Şahbaz Şərifin Türkiyəyə səfəri və səfər zamanı verilən bəyanatlar bu realiti təsdiqləyir.

Türkiyə və Pakistan terrorla fəal mübarizə aparır

Liderlərin birgə mətbuat konfransında Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirib ki, Türkiyə ilə Pakistan arasındakı əməkdaşlıq...

Bax sah. 6

Mərkəzi Bank uçot dərəcəsinə sabit saxlayıb

Mərkəzi Bank (MB) uçot dərəcələri ilə bağlı növbəti qərarını açıqlayıb. MB İdarə Heyətinin aprelin 23-də qəbul etdiyi qərara əsasən, uçot stavkası dərəcələri sabit saxlanılıb. Belə ki, uçot dərəcəsi 7,25 faiz, dəhlizin aşağı həddi 6,25 faiz, yuxarı həddi isə 8,25 faiz səviyyəsində dəyişməz qalıb. Faiz dəhlizi ilə bağlı qərar faktiki və proqnozlaşdırılan inflyasiyanın hədəflə (4+2 faiz) müqayisəsi, qlobal iqtisadiyyatda və maliyyə bazarlarındakı vəziyyət, ölkədaxili makroiqtisadi meyillərin təhlili və pul siyasəti qərarlarının real sektora ötürücülüyü nəzərə alınmaqla qəbul olunub...

Bax sah. 6

Yelisey Sarayı Yeni Kaledoniyanın bayrağından niyə qorxur?

Bax sah. 7

London görüşü niyə baş tutmayıb?

Bax sah. 7

Strateji tərəfdaşlıqdan qlobal əməkdaşlığa...

Azərbaycan-Çin münasibətlərində yeni səhifə

Çin Xalq Respublikasında dövlət səfərində olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 23-də rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpin və birinci xanım Pen Liyuan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi və birinci xanım Mehriban Əliyevanı qarşılayıblar.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpin ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Sədr Si Cinpin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın inkişafını və əldə etdiyi nailiyyətləri məmnunluqla qeyd edib.

Söhbət zamanı ötən il Astana-da keçirilmiş görüş əsasında ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlığa dair qəbul olunan birgə bəyanat məmnunluqla xatırlanıb. Bu gün (dünən- red.) dövlət başçıları tərəfindən imzalanacaq Birgə Bəyanatda isə hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinin daha bir pillə yüksələcəyi qeyd edilib.

Ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər təsisatlar çərçivəsində əməkdaşlıq məsələlərinə və qarşılıqlı dəstəklərinə toxunulub.

Terrorizm, ekstremizm və separatizmə qarşı birgə səylərlə mübarizə

Çin Xalq Respublikasının Sədri Azərbaycanın Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri Müşavirəsinə (AQEM) sədrliyini məmnunluqla vurğulayaraq, bu xüsusda əməkdaşlıq üçün geniş imkanların olduğunu bildirib.

Görüşdə Azərbaycanın və Çinin daim bir-birlərinin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini dəstəklədikləri məmnunluqla vurğulanıb. Dövlətimizin başçısı "Vahid Çin" siyasətini həmişə dəstəklədiyini və Tayvanda keçirilmiş seçkiləri birmənalı şəkildə pislədiyini qeyd edib. Azərbaycan və Çinin terrorizm, ekstremizm və separatizmə qarşı birgə səylərlə mübarizəsi qeyd olundu.

Si Cinpin COP29-un Azərbaycanda uğurla keçirilməsi və Qlobal Cənubun maraqlarının təmsil

olunması baxımından Azərbaycanın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib.

Prezident İlham Əliyev buna görə təşəkkürünü bildirərək,

COP29 çərçivəsində qlobal iqlim gündəliyi üçün vacib qərarların qəbul edildiyini xatırladıb.

Dövlətimizin başçısı öz növbəsində Si Cinpinin müdrik rəhbərliyi

yi ilə Çinin inkişafına toxunub.

Ölkələrimiz arasında bərpaulunan enerji sahəsində əməkdaşlıq üçün böyük imkanların olduğu bildirilib, artıq Azərbaycanın müvafiq qurumları ilə Çin şirkətləri arasında bu sahədə çoxsaylı sənədlərin imzalandığını və praktiki əməkdaşlığın həyata keçirildiyi vurğulanıb.

Görüşdə Hökumətlərarası Komissiyaın sonuncu iclasına toxunulub, humanitar və mədəni sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri qeyd olundu.

Ticarət dövriyyəimizin son dövrlərdə 20 faizdən çox artması müsbət qiymətləndirilib.

Çin Xalq Respublikasının Sədri "Bir kəmər, bir yol" layihəsini ilk dəstəkləyən ölkələrdən biri Azərbaycanın olduğunu məmnun-

luqla xatırladıb. Bu çərçivədə ölkələrimiz arasında əməkdaşlıq məsələlərinin perspektivləri müzakirə olundu.

Son dövrlərdə Orta Dəhliz vasitəsilə Çindən Avropaya gedən yüklərin həcmində artım dinamikası məmnunluqla qeyd edilib və bu istiqamətdə əməkdaşlıq üçün yaxşı imkanların olduğu vurğulanıb.

Strateji tərəfdaşlığa dair Birgə Bəyanatda qeyd edildiyi kimi, Azərbaycanın Qlobal Təhlükəsizlik, Qlobal İnkişaf və Qlobal Sivilizasiyalar, həmçinin bəşəriyyətin vahid taleyi kimi Çinin təşəbbüslərini dəstəklədiyini bildirilib, bununla bağlı əməkdaşlıq məsələlərinə toxunulub.

Si Cinpin Prezident İlham Əliyevi Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Çində keçiriləcək Zirvə Toplantısına və bu çərçivədə təşkil olunaacaq bir sıra təntənəli tədbirlərə dəvət edib.

Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması haqqında Birgə Bəyanat

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpinin dəvəti ilə 2025-ci il aprelin 22-dən 24-dək Çin Xalq Respublikasına dövlət səfəri etmişdir.

Hər iki dövlət başçısı diplomatik münasibətlərin qurulmasından ötən 33 il ərzində Azərbaycan-Çin əlaqələrinin inkişafındakı nailiyyətləri yüksək qiymətləndirərək səmimi və dostluq mühitində danışıqlar apardılar. Hər iki ölkənin bir-birini prioritet təşkil edən, etibarlı və qarşılıqlı faydalı strateji tərəfdaş kimi nəzərdən keçirdiyini təsdiq edərək, qarşılıqlı siyasi etimadı daim möhkəmləndirməyə, qarşılıqlı dəstəyi gücləndirməyə, hər iki ölkənin xalqlarının mənafeyi namına hərtərəfli əməkdaşlığı inkişaf etdirməyə, hərər olduqlarını ifadə edərək, hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması barədə yekdilliklə qərar qəbul etdilər.

1. Tərəflər xalqlarının seçdiyi və milli şərtlərə uyğun olan inkişaf yolunu seçməkdə bir-birini möhkəm dəstəkləyir, hər iki ölkənin təməl maraqlarının, suverenliyinin, təhlükəsizliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunmasında bir-birinə qətiyyətli dəstək verirlər. Azərbaycan tərəfi dünyada yalnız vahid bir Çinin mövudluğunu, Tayvanın Çin ərazisinin ayrılmaz tərkib hissəsi olduğunu, Çin Xalq Respublikası hökumətinin bütün Çini təmsil edən yeganə qanuni hökumət olduğunu tanıyır, "Tayvanın müstəqilliyi"nin istənilən formasına qarşı qətiyyətli çıxır və ölkənin yenedən birləşməsinin həyata keçirilməsində Çin hökumətini dəstək-

ləyir.

Çin Azərbaycan tərəfinin təklif etdiyi sülh gündəliyini qətiyyətlə dəstəkləyir və qarşılıqlı əlaqəyə yönəlməli geosiyasi oyunları qeyri-məhsuldar hesab edir.

2. Tərəflər strateji oriyentir kimi dövlət başçıların diplomatiyasını və ən yüksək səviyyədəki mühüm razılaşmaların rəhbər tutacaqlarını, ikitərəfli münasibətlərin davamlı və uzunmüddətli inkişafını təşviq edəcəklərini bəyan etdilər.

Tərəflər Çin Kommunist Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında siyasi dialoqun möhkəmləndirilməsini dəstəkləyirlər. Hər iki tərəf praktiki əməkdaşlığı irəlilətmək üçün müntəzəm mexanizmlər çərçivəsində hökumətlər arasında əlaqələrin gücləndirilməsinə hazır olduqlarını təsdiqlədilər. Tərəflər beynəlxalq və regional təşkilatlarda fəaliyyətin əlaqələndirilməsi də daxil olmaqla qanunverici orqanlar xətti üzrə təmasları və mübadilələri dəstəkləyir, Xarici İşlər nazirlikləri arasında müntəzəm məsləhətləşmələr keçirmək əzmindədirlər.

3. Tərəflər müasirləşməni birgə şəkildə irəli aparmaq və daha yüksək səviyyəli, yüksək dayanıqlıqlı və uzunmüddətli sabbitiyə malik yeni birgə inkişaf məkanı yaratmaq üçün "Bir kəmər, bir yol" təşəbbüsünün Azərbaycanın "İpək Yolunun dirçəldilməsi" dövlət inkişaf strategiyası və 2030-cu ilə qədər olan sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası ilə uyğunlaşdırılmasını möhkəmləndirmək barədə razılaşdılar.

4. Tərəflər ticari-iqtisadi

əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiya mexanizminin əlaqələndirici və rəhbər rolunu gücləndirməyi davam etdirməyə hazır olduqlarını ifadə etdilər. Ticarət, investisiyalar, yaşıl enerji və rəqəmsal iqtisadiyyat sahələrində qarşılıqlı fəaliyyətin gücləndirilməsini, eləcə də ticari-iqtisadi sahədə ikitərəfli əməkdaşlığın yüksək keyfiyyətli inkişafına töhfə vermək üçün investisiya əməkdaşlığı üzrə işçi qrupun yaradılması barədə qərar qəbul olundu. Tərəflər iki ölkənin ticarət və iqtisadiyyatının inkişafı üçün əlverişli şəraitləri birgə yaratmaqla ekoloji təmiz və yüksək keyfiyyətli kənd təsərrüfatı məhsullarının bazarlara qarşılıqlı çıxışını tədricən genişləndirmək niyyətindədirlər.

Tərəflər ticarət və investisiya sahələrində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi üçün institusional zəmanətlərin yüksək səviyyəsinin təmin edilməsi məqsədilə azad ticarətə dair sazişlə bağlı danışıqlara başlamağa hazır olduqlarını ifadə etdilər.

Çin, Çin Beynəlxalq İdxal Məhsulları Sərgisi (CIIE), Çin İxrac və İdxal Məhsulları Yarmarkası (Canton Fair), Çin Beynəlxalq Xidmətlər Ticarəti Yarmarkası (CIFTIS), o cümlədən Çin Beynəlxalq İnvestisiya və Ticarət Forumu (CIFIT) daxil olmaqla, Azərbaycanın Çində keçirilən böyük sərgi tədbirlərində fəal iştirakını alqışlayır, Azərbaycanın səmərəliliyinin artırılmasına dəstəyi davam etdirməyə hazır olduqlarını bildirirlər. Tərəflər Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında Beynəlxalq Multimodal Daşıma haqqında Sazişin imzalanmasını yüksək qiymətləndirirlər. Çin birgə şəkildə təhlükəsiz, sabit, birbaşa və Çin-Avropa-Çin transxəzər ekspress-marşrutları yaradaraq, gömrük rəsmiləşdiril-

sını dəstəkləyir. Azərbaycan Çinin aparıcı şirkətlərinin Azərbaycan ərazisində keçirilən böyük sərgilərdə və forumlarda iştirakını alqışlayır.

5. Tərəflər sənaye sahəsində əməkdaşlığı daim dərinləşdirməyə və sənayenin rəqəmsal transformasiyasını fəal şəkildə irəlilətməyə hazır olduqlarını ifadə edirlər. Tərəflər neft-kimya, metallurgiya, tekstil sənayesi,əczaçılıq, maşınqayırma avadanlığı kimi sahələrdə iki ölkənin müəssisələrini kommersiya əsaslı əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsində, dərinləşdirilməsində və genişləndirilməsində dəstəkləyirlər.

6. Tərəflər iki ölkənin enerji keçidini, dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafını təşviq edərək, bərpaulunan enerji mənbələri sahəsində əməkdaşlığı fəal şəkildə inkişaf etdirməyə və təmiz enerji sahəsində qlobal tərəfdaşlığın formalaşmasını birgə irəlilətməyə hazır olduqlarını bildirirlər.

7. Tərəflər iki ölkənin nəqliyyat sahəsindəki əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirir və regional qarşılıqlı əlaqələri təşviq edərək, nəqliyyat infrastrukturunun inkişafına, logistika və daşıma sahələrində əməkdaşlığın artırılmasına dəstəyi davam etdirməyə hazır olduqlarını bildirirlər.

Tərəflər Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında Beynəlxalq Multimodal Daşıma haqqında Sazişin imzalanmasını yüksək qiymətləndirirlər. Çin birgə şəkildə təhlükəsiz, sabit, birbaşa və Çin-Avropa-Çin transxəzər ekspress-marşrutları yaradaraq, gömrük rəsmiləşdiril-

məsinin rahatlığı səviyyəsinin və yük daşımalarının səmərəliliyinin ardıcıl şəkildə artırılması məqsədilə Azərbaycan və marşrut boyunca yerləşən digər ölkələrlə əməkdaşlıq etməyə hazırdır. Hər iki tərəf beynəlxalq avtomobil daşımaları üzrə hökumətlərarası sazişin razılaşdırılmasının və bağlanmasının sürətlənməsində, Azərbaycan və Çin arasında avtomobil daşımaları üçün əlverişli şəraitin səviyyəsinin artırılmasında, ikitərəfli ticari-iqtisadi əməkdaşlıq üçün dayaqların qurulmasında birgə fəaliyyət göstərməyə hazırdırlar.

Tərəflər qeyd edirlər ki, Çinin keçirdiyi Nəqliyyatın Dayanıqlı İnkişafı üzrə Qlobal Forum dayanıqlı nəqliyyat sahəsində ikitərəfli əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi üçün müsbət əhəmiyyətə malikdir.

8. Tərəflər elmi-tədqiqat müəssisələrini və elm işçilərini qarşılıqlı maraq kəşb edən mövzularda birgə tədqiqatlar aparmağa, texnologiya transferinə və əldə olunan nailiyyətlərin kommersiyalaşdırılmasına təşviq edəcəklər, habelə birgə elmi-tədqiqat platformaları yaradacaqlar.

9. Tərəflər müxtəlif kanallar vasitəsilə qarşılıqlı tələbə mübadiləsini davam etdirmək, Azərbaycanın Konfutsi institutlarının inkişafına dəstək vermək və təhsil müəssisələrində Azərbaycan və Çin dillərinin tədrisini təşviq etmək, habelə iki ölkənin müxtəlif tipli təhsil müəssisələri arasında müxtəlif səviyyəli tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması barədə razılığa gəldilər.

Tərəflər mədəni və yaradıcı kollektivlər xətti üzrə əməkdaşlığı təşviq edəcək, xalqlar arasında

qarşılıqlı anlaşmanı dərinləşdirmək və sivilizasiyalararası mübadiləni təşviq etmək məqsədilə qarşılıqlı Mədəniyyət günlərinin keçirilməsini dəstəkləyəcəklər.

Tərəflər turizm siyasətinin əlaqələndirilməsini gücləndirməyə, bir-birinin ərazisində turizmin təşviqi üçün tədbirlərin təşkilinə imkan yaratmağa, turizm müəssisələri, sahəvi assosiasiyalar və digər institutlar arasında profil əlaqələrini dəstəkləməyə, həmçinin ikitərəfli turist axınının və vətəndaşların qarşılıqlı səfərlərinin artırılmasında birgə fəaliyyət göstərməyə hazırdırlar.

Tərəflər səhiyyə, imdan, kinematografiya və televiziya sahələrində əməkdaşlığı genişləndirəcəklər, gənclər və akademik dairələr xətti üzrə dostluq əlaqələrini artıracaqlar.

Tərəflər qarşılıqlı səfərlər, informasiya və təcrübə mübadiləsi vasitəsilə media sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsini dəstəkləyirlər.

Tərəflər insanlar arasında mübadilənin daha da sadələşdirilməsinə kömək etməyə hazır olduqlarını bildirirlər, bütün sahələrdə əlaqələrin və əməkdaşlığın aktivləşdirilməsi üçün token olacaq ümumvətəndaş pasportuna malik şəxslər üçün vizaların qarşılıqlı ləğvi haqqında hökumətlərarası Sazişin razılaşdırılmasını və imzalanmasını alqışlayırlar.

Tərəflər Heydər Əliyev Fondu ilə Xarici Ölkələrlə dostluq üzrə Çin Xalq Assosiasiyası və ŞÖT-in Mehriban Qonsuluğu, Dostluq və Əməkdaşlıq üzrə Çin Komitəsi arasında qurulmuş tə-

davamı 3-cü səhifədə

Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması haqqında Birgə Bəyanat

əvvəli 2-ci səhifədə

rəfədaşlıq əlaqələrini, həmçinin Ni-zami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi-nin müvafiq Çin assosiasiyaları və institutları ilə əlaqələrinin genişləndirilməsini dəstəkləyirlər.

10. Tərəflər terrorizmin, separa-tizmin və ekstremizmin milli təhlükəsizliyə və regional sabitliyə ciddi hədə olduğunu və bu bəlanın qarşı-sının alınmasının və ona qarşı birgə mübarizə aparılmasının vacib olduğunu vurğuladılar. İki ölkənin hü-quq-mühafizə orqanları və təhlükəsizlik xidmətləri arasında əlaqələri və mübadilələri gücləndirmək, nar-kotik cinayətləri, transmilli mütə-şəkkil cinayətkarlıqla, həmçinin ki-bertəhlükəsizlik kimi çağırışlarla birgə mübarizə aparmaq zəruridir. Tərəflər əməkdaşlıq layihələrinin və iki ölkənin müəssisələrinin işçi heyətinin təhlükəsizliyini birgə tə-min etməyə hazırdılar.

Tərəflər humanitar minatəmiz-ləmə sahəsində beynəlxalq əmək-daşlığın möhkəmləndirilməsinin va-cibliyini vurğulayırlar, bu xüsusda Azərbaycan tərəfi Çin tərəfinin Azərbaycan minatəmizləmə işinə dəstəyini yüksək qiymətləndirir, Çin tərəfi Azərbaycan tərəfinə maddi-texniki dəstək şəklində mi-natəmizləmə sahəsində potensialın möhkəmləndirilməsində bundan sonra da yardım göstərməyə hazır-dır.

11. Çin BMT-nin İqlim Dəyiş-mələri üzrə Çərçivə Konvensiyası-nın Tərəflər Konfransının (COP29) 29-cu sessiyasının uğurla keçirilmə-si münasibətilə Azərbaycanı təbrik edir. Hər iki tərəf COP29-un nəti-cələrini iqlim dəyişikliyi ilə müba-rizə üzrə global fəaliyyətə mühüm töhfə verəcək tarixi nailiyyət və dö-nüş nöqtəsi kimi qəbul etmişlər.

Tərəflər bütün ölkələri global iqlim idarəçiliyi prosesini dəstəklə-məyə, "BMT-nin İqlim Dəyişmələ-ri üzrə Çərçivə Konvensiyası"na və "Paris Sazişi"nə uyğun olaraq öh-dəlik və məsuliyyətləri tam və vic-danla yerinə yetirməyə çağırırlar. Tərəflər inkişaf etmiş ölkələri öz tarixi öhdəliklərinə layiqətlə yanaş-mağa, inkişaf etməkdə olan ölkələr-ə maliyyə, texnoloji və intellektual dəstək verməyə, inkişaf etməkdə olan ölkələrə iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə imkanlarının güclən-dirməsində kömək etməyə çağırırlar. Tərəflər global iqlim idarəçili-yinə böyük töhfə verməklə iqlim

dəyişikliyi ilə mübarizə sahəsində ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlı-ğı gücləndirməyə davam edəcəklər.

Çin tərəfi Azərbaycanın sədrliyi ilə COP29 çərçivəsində irəli sürül-ən "Dayanıqlı və sağlam şəhərlərin formalaşması üçün Multisektoral Fəaliyyət Yolları" təşəbbüsünü yüksək qiymətləndirir.

2026-cı ildə Bakı şəhərində 13-cü Ümumdünya Şəhərsalma Foru-munun keçirilməsini nəzərə alaraq, Çin tərəfi Azərbaycan tərəfinə dəstəyini ifadə edib, sıx və səmərəli əməkdaşlığa hazır olduğunu təsdiq-ləyib.

12. Çin Azərbaycanın Ümum-dünya Ticarət Təşkilatına (ÜTT) təzliklə üzv olmasını dəstəkləyir. Tərəflər dünya iqtisadi düzənində bəş verən dəyişiklikləri daha yaxşı əks etdirmək üçün beynəlxalq ma-liyyə arxitekturasında islahatın təş-viqini dəstəkləyirlər. Tərəflər ticar-ət və investisiyaların liberallaşdırıl-masını və sadələşdirilməsini dəstəkləyir, unilateralizm və proteksio-nizm, despotizm və dünya ticarət qaydalarının pozulmasının əleyhinə çıxırlar, birgə rifah naminə çoxtə-rəfli ticarət sistemini birgə sözlərlə müdafiə edirlər.

13. Tərəflər BMT mərkəzli dünya quruculuğunun və beynəlxalq hüquqa əsaslanan beynəlxalq niza-mın və beynəlxalq münasibətlərin BMT Nizamnaməsinin məqsəd və prinsiplərinə əsaslanan əsas norma-larının qorunmasına səy göstərir, hegemonluğa və güc siyasətinə qarşı çıxırlar. Tərəflər ümumbəşəri də-yərlərin - sülh, inkişaf, bərabərlik, ədalət, demokratiya və azadlığın təşviqinin lehinə çıxış edir, yeni növ beynəlxalq münasibətlərin və bəşəriyyətin vahid taleyi birliyinin yaradılmasına səy göstərir.

14. Tərəflər birgə müzakirə, birgə quruculuq və birgə istifadə prinsipinə sadiq qalaraq, çoxtərəfli-liyə sadiqliyi saxlayaraq global idar-əetmə sisteminin təkmilləşdirilmə-sini təşviq etməyə hazırdılar. Tərəflər BMT-nin mərkəzi əlaqələndirici rolunun, formalaşmaqda olan bazarla sahib ölkələrin və inkişaf et-məkdə olan dövlətlərin təmsilçilik və səssvermə hüquqlarının artırılma-sı naminə çıxış edir, BMT və digər çoxtərəfli strukturlar çərçivəsində sıx qarşılıqlı fəaliyyəti davam etdir-məyə hazırdılar.

15. Azərbaycan Çin tərəfindən təklif olunan Qlobal İnkişaf Təşə-büsünü, Qlobal Təhlükəsizlik Tə-

şəbbüsünü və Qlobal Sivilizasiya Təşəbbüsünü fəal şəkildə dəstəklə-yir və BMT-nin 2030-cu ilədək olan Dayanıqlı İnkişaf üzrə Gündə-liyinin həyata keçirilməsini sürət-ləndirmək üçün səyləri birləşdir-mək məqsədilə "Qlobal İnkişaf Tə-şəbbüsünün Dostları Qrupu"na qo-şulmağa hazır olduğunu bildirir. Azərbaycan Çin tərəfi ilə global təhlükəsizlik üzrə əlaqələr və qarşı-lıqlı fəaliyyət qurmağa, sülh və təh-lükəsizlik üzrə birgə sözlər göstər-məyə hazırdır. Azərbaycan tərəfi Çinin BMT-də irəli sürdüyü "Sivili-zasiyalararası Beynəlxalq Dialoq Günü"nin elan edilməsinə dair qə-t-naməni yüksək qiymətləndirir və sivilizasiyaların müxtəlifliyinə hörm-əti birgə müdafiə etməyə, huma-nitar mübadilə və əməkdaşlığı fəal şəkildə təşviq etməyə hazırdır. Çin mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqi üçün global platforma kimi "Bakı Prosesi" adlı təşəbbüsə uyğun ola-raq Azərbaycanın sözlərini və bu təşəbbüs çərçivəsində çağırılan qlo-bal forumları dəstəkləyir.

16. Azərbaycan Çinin Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına (ŞƏT) sədr-liyini dəstəkləyir və Çin tərəfinin ŞƏT-in keyfiyyətə inkişafı üçün göstərdiyi əməli sözlərini yüksək qiymətləndirir. Azərbaycan "ŞƏT-in Dayanıqlı İnkişaf İli" tədbirlərin-də fəal iştirak etməyə və Təşkilatın üzv ölkələri ilə hərtərəfli əməkdaş-lığı dərinləşdirməyə hazır olduğunu bildirir. Çin Azərbaycan ŞƏT-də hüquqi statusunun artırılmasını dəstəkləyir.

17. Çin Azərbaycanın Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Təd-birləri Müsavirəsində (AQEM) sədr-liyini dəstəkləyir və Azərbaycan tərəfinin AQEM-in inkişafına yön-əlmiş "Daha Güclü AQEM: Asiya-da qarşılıqlı əlaqə, rəqəmsallaşma və davamlı inkişaf" mövzusunda silsilə tədbirlərin keçirilməsi üzrə sözlərini yüksək qiymətləndirir.

18. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Azərbaycan nümayəndə heyətinə göstərilən qonaqpərvərliyə və səmimi qəbula görə Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpinə təşəkkür etdi və öz növbəsində Sədr Si Cinpini hər iki tərəf üçün əlverişli vaxtda Azərbaycana səfərə dəvət etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Çin Xalq Respublikasının Sədri
Pekin şəhəri,
23 aprel 2025-ci il".

Sənədlərin imzalanması

Aprelin 23-də Pekində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpinin iştirakı ilə Azərbaycan-Çin sənədlərinin imzalanması mərasimi olub.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında ümumvətəndaş pasportlarına malik vətəndaşların vizadan qarşılıqlı azad edilməsi haqqında Saziş"i və "Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi ilə Çin Xalq Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi arasında humanitar minatəmizləmə sahəsində əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə dair Anlaşma Memorandumu",

"Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında cinayət işləri üzrə qarşılıqlı hüquqi yardım haqqında Müqavilə", "Azərbaycan Respublikasının Milli Məlumat Administrasiyası arasında rəqəmsal əməkdaşlıq haqqında Saziş", "Azərbaycan Respublikasının Elm və Texnologiya Nazirliyi arasında elm və texnologiya sahələrində əməkdaşlıq haqqında Protokol", "Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyi ilə Çin Xalq Respublikasının Milli Əqli Mülkiyyət Administrasiyası arasında Anlaşma Memorandumu", "Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyi ilə Çin Milli Kosmik İdarəsi (CNSA) arasında kosmosda əməkdaşlıq və kosmik fəzadan dinc məqsədlər üçün istifadə haqqında Anlaşma Memorandumu", "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu ilə Çinin İnvestisiya Korporasiyası arasında Anlaşma Memorandumu", "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında "Bir kəmər, bir yol" təşəbbüsünün birgə təş-

viqi üzrə Əməkdaşlıq Planı", "Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə Çin Xalq Respublikasının Milli İnkişaf və İslahat Komissiyası arasında yaşıl və aşağı karbonlu inkişaf əməkdaşlığına dair Anlaşma Memorandumu", "Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Çin Xalq Respublikasının Sənaye və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi arasında sənaye sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu", "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında beynəlxalq multimodal daşımalar haqqında Saziş", "Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Çin Xalq Respublikasının Kommersiya Nazirliyi arasında xəbər mübadiləsi və əməkdaşlıq haqqında müqavilə", "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Şəhmdar Cəmiyyəti ilə Çin Media Qrupu arasında Əməkdaşlıq Sazişi", "Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Çin Xalq Respublikasının Milli Məlumat Administrasiyası arasında rəqəmsal iqtisadiyyat üzrə əməkdaşlığın gücləndirilməsinə dair Anlaşma Memorandumu", "Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikasının Naxçıvan şəhəri ilə Çin Xalq Respublikasının Sincan-Uyğur Muxtar Rayonunun Urumqi şəhəri arasında qaradaşlaşmış şəhər münasibətlərinin qurulmasına dair Niyyət Məktubu" imzalandı.

Aprelin 23-də Pekində Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpinin və birinci xanım Pen Li-yuanın adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın şərafinə rəsmi ziyarət verilib.

Çin dördüncü ticarət tərəfdaşımızdır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 23-də Pekində Çin Xalq Respublikasının Dövlət Şurasının Baş naziri Li Çianq ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə ötən ilin iyulunda Azərbaycan və Çin arasında qəbul edilən strateji tərəfdaşlıq haqqında Birgə Bəyannamənin münasibətlərimizin yüksək səviyyəsini göstərdiyi bir daha vurğulanıb. Qeyd olunub ki, münasibətlərimiz qısa vaxtda - bir ildən də az müddətdə strateji tə-

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, Çin bizim birinci idxal tərəfdaşımız olmaqla yanaşı, həm də dördüncü ticarət tərəfdaşımızdır. Prezident İlham Əliyev strateji tərəfdaşlıq haqqında Bəyannamənin bütün sahələrdə uğurla həyata keçirildiyini vurğulayaraq, Azərbaycanla Çinin Avrasiyanın bir çox ölkəsini əhatə edən nəqliyyat-logistika əməkdaşlığı sahəsində fəal sözlər göstərdiyini deyib.

Söhbət zamanı beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən Şanxay

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 23-də Pekində Xalq Qəhrəmanları Abidəsini ziyarət edib.

dır. Belə ki, Azərbaycan uzun müddət BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icra edilməməsindən əziyyət çəkib.

Bakıda hökumətlərarası komisiyanın sonuncu iclasının və bu çərçivədə biznes forumunun keçirilməsi xatırlanıb. Həmin tədbirdə Azərbaycan və Çin şirkətləri arasında müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlığa dair müqavilələrin imzalandığı vurğulanıb.

Çinin Baş naziri Orta Dəhlizin əhəmiyyətinə toxunub və bu marşrut üzrə daşımaların artmasını qeyd edib.

Azərbaycan və Çinin Orta Dəhlizinin yitkötürmə imkanlarının daha da genişləndirilməsi istiqamətində birgə sözlərinə toxunulub.

Görüşdə bərpaulunan enerji sahəsində, həmçinin neft-qaz sektorunda Azərbaycan ilə Çin şirkətləri arasında əməkdaşlıq imkanları və Çin texnologiyalarının ölkəmizdə geniş tətbiq olunması ilə bağlı məsələlər müzakirə edildi, bu sahədə böyük investisiya imkanlarının olduğu bildirilib.

Həmçinin ərazilərin minalardan təmizlənməsi istiqamətində əməkdaşlıq müzakirə edildi. Li Çianq qeyd edib ki, Çin tərəfi ərazilərin minalardan təmizlənməsi sahəsində humanitar dəstək göstərməyə hazırdır.

Azərbaycanın birtərəfli qayda-da Çin vətəndaşlarına münasibətdə vizanın ləğv olunmasının ardınca

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 23-də Çin Xalq Respublikasının Ümumçin Xalq Nümayəndələri Yığıncağının Daimi Komitəsinin Sədri Cao Lici ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Cao Lici Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın davamlı inkişafını, beynəlxalq səviyyədə nüfuzunun artmasını, iqtisadi sahədə qazandığı nailiyyətləri, əhalinin rifah halının yaxşılaşdığını məmnunluqla qeyd edib. Bildirib ki, Çinlə Azərbaycan arasındakı əlaqələr səmimi dostluq və strateji tərəfdaşlığa münasibətlərdir. O, iki ölkənin liderlərinin sözləri sayəsində bu gün əlaqələrimizin öz tarixinin ən yüksək inkişaf dövrünü yaşadığını deyib.

Prezident İlham Əliyev də öz növbəsində vurğulayıb ki, bu gün münasibətlərimiz artq özünün ən yüksək inkişaf mərhələsinə - hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə qalxıb.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın daim "Vahid Çin" siyasətini dəstəklədiyini və Tayvanda keçirilmiş seçkiləri pislədiyini vurğulayıb. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanca

iki ölkə arasında vizaların qarşılıqlı şəkildə ləğvi haqqında sənədin imzalanmasının əhəmiyyətinə toxunub, bunun insanlararası təmasların və turizmin inkişafına mühüm töhfə verəcəyinə ümidvarlıq ifadə olunub.

Görüşdə kənd təsərrüfatı, o

Əlaqələrimiz öz tarixinin ən yüksək inkişaf dövrünü yaşayır

nın və Çinin terrorçuluq, ekstremizm, separatizm və radikalizmə qarşı mübarizədə birgə sözlərlə çıxış etdiklərini deyib.

Görüşdə ölkələrimiz arasında beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığa toxunulub, Orta Dəhlizin əhəmiyyəti vurğulanıb. Son dövrlərdə Çin şirkətlərinin Orta Dəhliz üzrə daşımalarının 80 faizdən çox artdığı diqqətə çatdırıldı, ticarət dövryyəsinin 20 faiz artımı məm-

Çin Kommunist Partiyası arasında əməkdaşlığa toxunuldu, bu xüsusda idarəçiliyin müxtəlif aspektləri üzrə təcrübə mübadiləsinin aparılmasının vacibliyi vurğulanıb, gənclər, mədəniyyət, idman sahələrində əlaqələrin inkişafı və Azərbaycan-Çin Birgə Universitetinin yaradılmasının perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Söhbət zamanı bərpaulunan enerji sahəsində əməkdaşlıq məsə-

nunluqla qeyd edilib.

Çinlə Azərbaycanın parlamentlərarası əməkdaşlığın, o cümlədən parlamentlərin dostluq qrupları və komitələri arasında əlaqələrin inkişafından məmnunluq ifadə olunub.

Yeni Azərbaycan Partiyası ilə

lələri qeyd olunub, Çinin "BYD" şirkətinin elektrik avtomobillərinin Azərbaycana ixracı və bir sıra elektrik avtobuslarının yerli səviyyədə istehsalı üçün strateji tərəfdaş kimi müəyyənləşdirildiyi vurğulanıb.

Konsepsiyasını dəstəklədiyi vurğulanıb.

Söhbət zamanı mədəni-humanitar sahədə əməkdaşlıqla bağlı fikir mübadiləsi aparıldı. Heydər Əliyev Fondunun xətti ilə Çində həyata keçirilən layihələr məmnunluqla qeyd olunub.

rəfədaşlıqdan hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib və bu da öz növbəsində əlaqələrimizin inkişaf dinamikanı göstərir.

Azərbaycanın və Çinin bütün sahələrdə fəal qarşılıqlı fəaliyyət göstərən iki dost ölkə olduğu qeyd edildi, siyasi sahə ilə yanaşı, iqtisadi-ticarəti əlaqələrimizin inkişafından, həmçinin ötən il ölkələrimiz arasında əmtəə dövriyyəsinin 20 faiz artaraq 3,7 milyard dollar təşkil etməsindən və bu ilin 3 ayı ərzində əmtəə dövriyyəsinin 40 faizə yaxın çoxalmasından məmnunluq bildirilib.

Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində əməkdaşlıq, Azərbaycanın və Çinin həmişə bir-birinin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə dəstək göstərməsi, ölkəmizin "Vahid Çin" siyasətini daim dəstəklədiyi qeyd edilib. Terrorçuluq, ekstremizm və separatizmlə mübarizədə ölkələrimizin sözlərinə toxunulub.

BMT əsaslı beynəlxalq münasibətlər sisteminin Azərbaycan və Çin tərəfindən dəstəkləndiyi vurğulanıb. Dövlətimizin başçısı bu xüsusda deyib ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarının icra edilməsi mexanizmi yaradılmalı-

Azərbaycan-ŞƏT əlaqələri üçün mühüm perspektivlər...

Çin Bakının ŞƏT-də hüquqi statusunun artırılmasını dəstəkləyir

Birgə Bəyanatda ölkəmizin təşkilatın üzv ölkələri ilə hərtərəfli əməkdaşlığı dərinləşdirməyə hazır olduğu bildirilir

Müasir global çağırışları əsas götürərək çoxtərəfli əlaqələrin inkişafını hədəfləyən Azərbaycan qısa zaman kəsiyində mühüm uğurlara imza atıb. Yeni dövrdə beynəlxalq münasibətlər sisteminə olduqca aktiv mövqe tutmuş ölkəmiz çoxtərəfliyin təşviqi ilə bağlı mühüm

bir yol keçib - yürütdüyü çoxvektorlu xarici siyasət kursu Azərbaycanın bugünkü uğurlarının ən mühüm komponentlərindən birinə çevrilib. Yerləşdiyi geocoğrafi məkan siyasi nöqtəyindən zərərən kateqlizmlərin davamlı hal aldığı region kimi dəyərləndirilsə də, Azərbay-

cən Cənubi Qafqaz da daxil olmaqla həttə sərhəddindən kənarda yerləşən ölkələr üçün də sabitləşdirici faktor kimi çıxış edir. Böyük güclərin heç bir müdaxiləsinə imkan verməyən, bölgəyə prosesləri həm regionun, həm də dövlət olaraq özünün siyasi-ictimai

maraqlarına uzlaşdıraraq Azərbaycanın uğur formulu-nun açarı məhz bununla izah edilir - bütün yanaşmalarında ədalət prinsipinin qorunması və çoxtərəfliyyətə sdaqət nümayiş etdirmək. Rəsmi Bakı hər zaman bəyan edir ki, Azərbaycan qəti şəkildə çoxtərəfliyyətə sadıqdır.

Azərbaycanın ŞƏT ilə əməkdaşlığı müxtəlif sahələri əhatə edir

Azərbaycanın Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı (ŞƏT) ilə əlaqələri bu mənada mühüm əhəmiyyət daşıyır. ŞƏT-in regional və global səviyyədə böyük perspektiv vəd etməsi, geniş iqtisadi potensial, siyasi dividendlər amili, həmçinin qurumun prinsiplərinin, məqsədlərinin Azərbaycanın gündəliyinin bir çox məsələləri ilə üst-üstə düşməsi ölkəmizin maraqları ilə uzlaşır. Paralel olaraq Azərbaycan qurumda təmsil olunan əksər dövlətlər ilə ikitərəfli platformada əlaqələrə malikdir. Artıq illərdir ki, Azərbaycan ŞƏT-in Zirvə toplantılarında, sammitlərində iştirak edir. 2015-ci ilin 9-10 iyul tarixlərində Rusiyanın Ufa şəhərində keçirilmiş ŞƏT-in Zirvə toplantısı zamanı qəbul edilmiş qərara əsasən Azərbaycana ŞƏT-də dialoq üzrə tərəfdaş statusu verilib. Prezident İlham

Əliyev 17 may 2016-cı il tarixində "Azərbaycan Respublikasına Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının dialoq üzrə tərəfdaşı statusunun verilməsi haqqında" Memorandumu təsdiqləyib. Ölkəmiz, eyni zamanda, bir neçə il öncə təşkilatdakı statusunu müşahidəçi statusuna qədər yüksəltmək üçün ŞƏT-in Katibliyinə rəsmən müraciət edib.

Ötən ilin iyulunda Qazaxısta-

nın paytaxtı Astanada keçirilən ŞƏT-ə üzv ölkələrin növbəti Zirvə görüşündə də Azərbaycan təmsil olunub. "ŞƏT+" formatında keçirilən Sammitə 16 ölkənin dövlət və hökumət başçıları qatılıblar. "Çoxtərəfli dialoqun möhkəmləndirilməsi - davamlı sülhə və inkişafa nail olmaq" mövzuna həsr olunan Zirvə görüşündə ŞƏT-ə üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçıları siyasi, iqtisadi-

ticari, mədəni-humanitar əməkdaşlıq və digər məsələlərə dair geniş spektrdə aktual mövzularla bağlı müzakirələr aparılıb. Prezident İlham Əliyev Çinin Sinxua agentliyinə müsahibəsində bildirib ki, ötən il Qazaxıstan Respublikası Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin dəvəti ilə mən ŞƏT-in sammitində iştirak etdim: "Hazırda Azərbaycan ŞƏT-də dialoq üzrə tərəfdaş statusuna malikdir.

Azərbaycanın ŞƏT ilə əməkdaşlığı terrorizmlə, ekstremizmlə və separatçılıqla mübarizə, regional təhlükəsizliyin və sabitliyin təmin edilməsi kimi müxtəlif sahələri əhatə edir. Həmçinin sivilizasiyalararası dialoq, multikulturalizm və tolerantlığın dəstəklənməsi kimi məsələlər diqqət mərkəzindədir. Məlum olduğu kimi, ölkəmiz bu sahələr üzrə beynəlxalq arenada fəal rol oynayır".

Paralel olaraq həmin sammitdə Qazaxıstandan sonra Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına sədrliyin Çinə keçəcəyi

"Şanxay ruhunun təşviqi: ŞƏT fəaliyyətdədir" devizi...

məlum olub. Assosiasıyanın növbəti, yəni bilki sammiti Çində keçiriləcək. Vurğulanmalıdır ki, Çin-Azərbaycan münasibətlərinin yüksək ruhda inkişafı Azərbaycanın ŞƏT ilə əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsində də əlavə impuls yaradır. Təsədüfi deyil ki, aprelin 23-də Pekində "Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması haqqında Birgə Bəyanat"da da vurğulanır ki, Azərbaycan Çinin Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına (ŞƏT) sədrliyini dəstəkləyir və Çin tərəfinin ŞƏT-in keyfiyyət-cə inkişafı üçün göstərdiyi əməli

söylərini yüksək qiymətləndirir: "Azərbaycan "ŞƏT-in Dayanıqlı İnkişaf İli" tədbirlərində fəal iştirak etməyə və Təşkilatın üzv ölkələri ilə hərtərəfli əməkdaşlığı dərinləşdirməyə hazır olduğunu bildirir. Çin Azərbaycanın ŞƏT-də hüquqi statusunun artırılmasını dəstəkləyir".

Qeyd edək ki, həm ərazisinə, həm də əhalisinə görə dünyanın ən böyük ölkələrindən bir neçəsinin üzv olduğu Təşkilat 2001-ci ildə Şanxayda təsis olunub. Hazırda ŞƏT-in 9 üzvü (Qazaxıstan, Çin, Rusiya, Qırğızıstan, Özbəkistan, Tacikistan, Pakistan, Hindistan, İran), 3 müşahidəçi üzvü (Əfqanıstan, Monqolustan,

Belarus) və 14 dialoq tərəfdaşı (Azərbaycan, Türkiyə, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Bəhreyn, Ermənistan, Misir, Kamboca, Qətər, Küveyt, Maldiv, Myanma, Nepal, Səudiyyə Ərəbistanı, Şrilanka) var. Təşkilatın əsas məqsədləri isə üzv dövlətlər arasında qarşılıqlı etimad və qonşuluq münasibətlərinin gücləndirilməsi, siyasət, ticarət və iqtisadiyyat, elm və texnologiya, mədəniyyət, o cümlədən təhsil, enerji, nəqliyyat, turizm, ətraf mühitin qorunması və digər sahələrdə səmərəli əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi, regionda sülh, təhlükəsizlik və sabitliyin əldə edilməsi üçün birgə səylərin göstə-

Əliyev Çinin Sinxua agentliyinə müsahibəsində bildirib ki, Çinin "Şanxay ruhunun təşviqi: ŞƏT fəaliyyətdədir" devizi altında təşkilata sədrliyi onun institusionalaşdırılmasına və beynəlxalq arenada rolunun gələcəkdə də möhkəmlənməsinə kömək edəcək: "ÇXR ŞƏT-in təsisçi ölkələrindəndir və təşkilatın inkişafını aparıcı güclərindən biri olaraq qalır. Əminəm ki, Çinin sədrliyi üzrə geniş proqramı çərçivəsində söyləri ŞƏT prinsipləri əsasında çoxtərəfli əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə, həmçinin onun vəzifələrinin həyata keçirilməsinə əlavə impuls verəcək".

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva, qızı Leyla Əliyeva və digər ailə üzvləri Pekində Böyük Xalq Sarayında

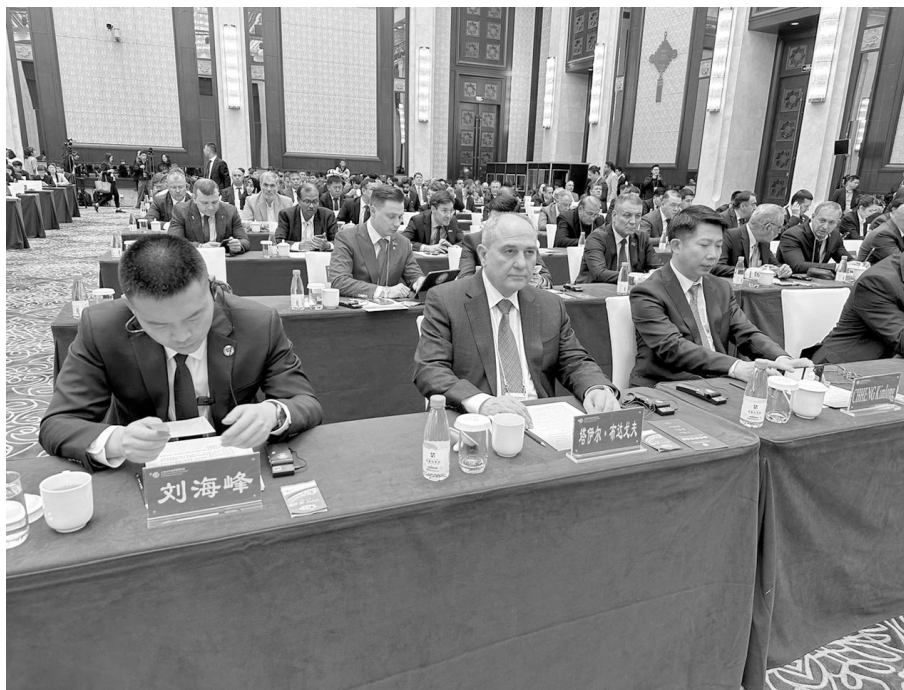
Aprelin 23-də Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Mehriban Əliyeva, qızı Leyla Əliyeva və digər ailə üzvləri Pekində Böyük Xalq Sarayı ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Pekinin mərkəzində, Tiananmen meydanının qərb tərəfində yerləşən Böyük Xalq Sarayı Çinin ən yüksək səviyyədə dövlət tədbirlərinin və mərasimlərinin, o cümlədən Çin Kommunist Partiyasının qurultaylarının, ali qanunverici orqan olan Çin Xalq Nümayəndələri Yığıncağının illik iclaslarının keçirildiyi, xarici dövlətlərin rəhbərlərinin rəsmi qarşılanma mərasimlərinin təşkil olunduğu dövlət sarayıdır.

Çin Xalq Respublikasının qurulmasının 10-cu ildönümü ilə əlaqədar inşa edilmiş Böyük Xalq Sarayı 1959-cu ildə istifadəyə verilib. Çin xalqının rəmzi olaraq dizayn edilmiş saray 3 hissədən ibarətdir. Kompleksə Böyük və Əsas auditoriumlar, Konqres, ziyafət, rəsmi qonaqların qarşılanması zalları, Çin Xalq Nümayəndələri Yığıncağı Daimi Komitəsinin ofis binası daxildir. Böyük Xalq Sarayında Çinin hər bölgəsinin adına zallar var.

Saray dövlət tədbirlərinin olmadıqı vaxtlarda ayın müəyyən günlərində ictimaiyyətin ziyarəti üçün açıq olur.

YAP nümayəndə heyəti Çin Xalq Respublikasına səfər edib

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Çin Kommunist Partiyasının dövləti ilə Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Siyasi Partiyalar Forumunda iştirak etmək üçün Çin Xalq Respublikasına səfər edib.

Aprelin 23-də YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov Sincan-Uyğur Muxtar Rayonu Partiya Komitəsinin katibi Ma Sinjuy ilə nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri arasında keçirilən görüşdə iştirak edib. Ma Sinjuy Çi-

nin Forumda dövlət olunmuş bütün siyasi partiyaların təmsil etdikləri ölkələrlə iştirakçıları, istərsə də Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində əlaqələrin inkişafına böyük önəm verdiyini vurğulayıb.

Daha sonra nümayəndə heyəti Urumçi şəhərində keçirilən Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Siyasi Partiyalar Forumunun açılış mərasimində və plenar sessiyasında iştirak edib. 23 ölkədən 200 nəfərə yaxın nümayəndənin iştirak etdiyi Forumun açılış mərasimində Sincan-Uyğur Muxtar Rayonu Partiya Komitəsinin katibi Ma Sinjuy, Çin Kommunist Partiyası Mərkəzi

Komitəsinin (ÇKP MK) Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Lyu Cyañcao, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının (ŞƏT) baş katibi Nurlan Yermekbayev, eləcə də bir sıra üzv ölkələrin siyasi partiya təmsilçilərinin çıxışlarında 2001-ci ildə yaradılmış ŞƏT-in bugüncə keçdiyi inkişaf yoluna nəzər salınaraq təşkilatın Avrasiyada siyasi dialoq və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq şəraitində sabitlik, təhlükəsizlik və dayanıqlı inkişafa verdiyi töhfələr xüsusi vurğulanıb. Qeyd olunub ki, ŞƏT-in daimi sülh və çoxtərəfli işbirliyini təşviq edən beynəlxalq təşkilat kimi nüfuzunun artma-

sı onun üzvləri və tərəfdaşlarının sayının çoxalmasını da şərtləndirib.

YAP nümayəndə heyəti Sincan-Uyğur Muxtar Rayonu Partiya Komitəsinin katibi Ma Sinjuy və Çin Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Lyu Cyañcaonun adından verilən rəsmi ziyafətə də qatılıb.

Səfər çərçivəsində, həmçinin nümayəndə heyətinin Urumçi Şəhər Planlaşdırılması Muzeyi, Urumçi Şəhər İdarəetmə Mərkəzi, Urumçidəki Beynəlxalq Sərgi və Konfrans Mərkəzindəki terrorizm və ekstremizmlə mübarizə sərgisi ilə tanışlığı

olub. Eyni zamanda, muxtar rayonun Çantı şəhərində elektrik enerjisinin ötürülməsi və transformasiyası üçün avadanlıqlar istehsal edən TBEA şirkətinin qarargahı və Sincan Kənd Təsərrüfatı Sərgi Parkına ziyarət təşkil edilib.

Qeyd edək ki, YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin Mərkəzi Aparatın Beynəlxalq əlaqələr və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Hülya Məmmədli və "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Alqış Musayev daxildir.

Prezident İlham Əliyevin Çin Xalq Respublikasına səfəri ölkəmiz üçün olduqca uğurlu razılaşmalar və mühüm sənədlərin imzalanması ilə yadda qalıb. Azərbaycan və Çin arasında imzalanmış sənədlər sırasında bərpaulunan enerji sahəsində əməkdaşlıq anlaşmaları mühüm yer tutur. Azərbaycanın Energetika Nazirliyinin iştirakı ilə Çin və Azərbaycan şirkətləri arasında imzalanmış sənədlər "yaşıl enerji" mənbələrinin istehsalı, emalı və ötürülməsi, bu sahədə güc infrastrukturalarının qurulmasını, dayanıqlı potensialın şaxələndirilməsini nəzərdə tutur.

Asiya nəhənginin Azərbaycanda "yaşıl sərmayə" planları

Çin şirkətlərinin ölkəmizdə rəqəmsal və "yaşıl layihələr"də iştirakına dair yeni sazişlər imzalanıb

İki ölkənin energetika strukturlarının imza aldığı İnvestisiya Müqavilə-

sınə əsasən, Bakı ətrafında 100 MVt gücündə Qobustan Günəş Elektrik

Stansiyası layihəsində yer alacaq Çin şirkətləri bu ərəzidə "yaşıl texnologi-

yaları"nın qurulması və enerji tədarükünü təmin edəcək. Layihənin növbəti mərhələsində şirkətlə elektrik enerjisinin alqı-satqı, ötürücü şəbəkəyə qoşulma və torpaq icarə müqavilələri imzalanacaq. 2026-cı ildə istismara verilməsi nəzərdə tutulan stansiyada hər il təxminən 180 milyon kilovatt-saat elektrik enerjisi istehsalı proqnozlaşdırılır. Bu isə ildə 39 milyon kubmetr həcmində təbii qaza qənaət etməkə yanaşı, atmosfərə atılan karbon emissiyalarını 86 min ton azaltmağa imkan verəcək. Bu layihə üzrə Çin şirkəti ilə əməkdaşlıq hərrac vasitəsi ilə müəyyən ediləcək.

Dənizdə 2 QVt gücündə külək elektrik stansiyasının inşası

"Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə "China Energy Overseas Investment Co. Ltd." şirkəti arasında ol-
 də edilmiş razılıq isə Xəzər dənizində külək enerjisi layihəsinin qiymətləndirilməsi, inkişafı və həyata keçirilməsi ilə bağlı icranı nəzərdə tutur. Müqaviləyə əsasən, Xəzər dənizində külək enerjisi potensialının qiymətləndirilməsi, bu sahədə layihələrin planlaşdırılması və inşası üzrə əməkdaşlıq ediləcək. Bu çərçivədə mərhələli əsasda minimum 2 QVt gücündə dənizdə külək elektrik stansiyasının qiymətləndirilməsi, inkişaf etdirilməsi, layihələndirilməsi, maliyyələşdirilməsi

si, mühəndisliyi, tikintisi, istismara verilməsi və texniki xidmət üzrə əməkdaşlıq nəzərdə tutulur.

Çinin "ağıllı texnologiyalar" üzrə tanınmış korporasiyalarından biri olan "China Energy International Group Co.,Ltd." hazırda dünyanın bir çox ölkəsində bərpaulunan enerji güclərinin integrasiyası, külək enerjisi layihələrinin icrası, enerji avadanlıqlarının istehsalının təşkilində aparıcı yer tutur.

Qeyd edək ki, "China Energy" Dövlət Neft Şirkəti ilə bir neçə ildir ki, sıx əməkdaşlıq edir. Ötən il Bakıda səfərdə olan şirkətin nümayəndə heyəti quruda

və dənizdə külək enerjisi ilə bağlı potensialları qiymətləndirərək istehsal komplekslərinə qoşulmağa qərar verib, 2024-cü ilin iyun ayında isə SOCAR-la Əməkdaşlıq Sazişi imzalanıb. Sənədə əsasən, "yaşıl hidrogen" daxil olmaqla bərpa olunan enerji mənbələrinin inkişafı sahəsində birgə işlər həyata keçiriləcək. Ötən gün imzalanan saziş isə şirkətin Xəzərdə Azərbaycana aid sektordakı sərmayə çıxır açması üçün əsaslı hüquqi zəmin yaratmaqla, "yaşıl enerji"nin istehsal zəncirinin qurulmasına və enerji dəhlizlərinin inkişafına mühüm töhfə verəcək.

"Xəzər-Qara dəniz-Avropa" kabelinin çəkilişinə dəstək

Energetika Nazirliyi, "China Datang Overseas Investment Co. Ltd" və "SOCAR Green" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti arasında imzalanmış digər bir saziş isə Böyükşor gölündə 30 MVt gücündə batareyə enerji saxlanma sistemi ilə 100 MVt gücündə üzən Günəş Elektrik Stansiyası layihəsinin həyata keçirilməsini əks etdirir. Həmçinin, "SOCAR Green" ilə "China Datang Overseas Investment Co. Ltd" və "PowerChina Resources Limited" şirkətləri arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumuna əsasən, Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda 2 QVt gücündə dənizdə külək

enerjisi layihəsinin həyata keçirilməsi planlaşdırılır. Hər iki saziş olduqca əhatəli və yeni enerji səmayələşməsinin inkişafı baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Xatırladaq ki, "China Datang Corporation Limited" şirkətinin rəhbəri də ötən il Azərbaycanda olub və Energetika Nazirliyində görüşdə rəqəmsal texnologilərə sahəsində əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə toxunub. Bu şirkət global bazarlarda rəqəmsal texnologiyalar üzrə liderlərdən biri kimi fiberoptik yaşıllıq layihələrində əsas təchizatçılardan hesab olunur. Bu baxımdan Azərbaycandan Avropaya "yaşıl enerji"nin ixracını nəzərdə tutan "Xəzər-Qara dəniz-Avropa" yaşıllıq kabelinin çəkilişində Çinin adıçəkilən şirkəti investor və texnologiya təminatçısı kimi fəal rol oynaya bilər.

160 MVt gücündə Günəş Elektrik Stansiyası

Çinin digər sənaye nəhənglərindən biri olan "PowerChina Resources Limited" şirkəti ilə Azərbaycan arasında indiyə qədər faydalı tərəfdaşlıq qurulub və birgə məsləhətləşmələr aparılıb. Bu transmilli şirkət rəqəmsal və yaşıllıq avadanlıqlarının təchizatı, quraşdırılması, təkmilləşdirilməsi, müxtəlif növ müasir texnologiyaların tətbiqi sahəsində ixtisaslaşıb. Energetika Nazirliyi, "PowerChina Resources Limited" və "SOCAR Green" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

arasında imzalanmış Anlaşma sənədi bu səmərəli əməkdaşlığın uğuru hesab oluna bilər. Sənədə əsasən, ölkəmizdə 160 MVt gücündə Günəş Elektrik Stansiyası layihəsi icra olunacaq. Layihə, həmçinin gələcəkdə batareyə enerji saxlanma sisteminin integrasiyası imkanlarını da nəzərdə keçirir. 2028-ci ildə istismara verilməsi planlaşdırılan stansiyada illik təxminən 332 milyon kilovatt-saat elektrik enerjisi istehsalı proqnozlaşdırılır. Bu isə ildə 73 milyon kubmetr həcmində təbii qaza

qənaət edilməsi, atmosfərə atılan karbon emissiyalarının 160 min ton azaldılması deməkdir.

Yeri gəlmişkən, Prezident İlham Əliyevin və Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cincinin iştirakı ilə imzalanmış Azərbaycan-Çin sənədlərinin tərkibində "Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə Çin Xalq Respublikasının Milli İnkişaf və İslahat Komissiyası arasında yaşıllıq və aşağı karbonlu inkişaf əməkdaşlığına dair Anlaşma Memorandumu" da imzalanıb ki, sənəd "yaşıl sektor"da çoxistiqamətli tədbirlərdə birgə iştirakçılığı nəzərdə tutur.

"Yaşıl mühəndislik" institutunun yaradılması

Çin Xalq Respublikasının Elektrik Enerjisinin Planlaşdırılması və Mühəndislik İnstitutu ilə Energetika Nazirliyi arasında imzalanan "Bərpaulunan enerjinin inkişafı və elektrik enerji sisteminin planlaşdırılması"na dair Anlaşma Memorandumu" da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu razılaşma "yaşıl enerji" sektorlarında əhatəli qiymətləndirmə işlərinin aparılmasını

nəzərdə tutur. Adıçəkilən institut Asiya və Avropanın bir çox regionlarında texnologiya şirkətlərinə məsləhətlər verir. Elektrik enerjisinin planlaşdırılması və mühəndislik institutunun yaradılması sahəsində bu şirkətin təcrübəsi böyükdür və bu baxımdan Anlaşma Memorandumu təcrübə mübadiləsinin aparılmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Çin şirkətləri azad ərəzilərdə

malik Çin şirkətlərinin bu bölgəyə axını üçün təşəbbüslər göstərəcəyini xatırladıb.

Həmçinin, Çin şirkətləri işğaldan azad edilmiş ərəzilərdə "ağıllı şəhər" və "ağıllı kənd" konsepsiyasının inkişaf etdirilməsinə, inzibati və yaşayış binalarının avadanlıqlarla təchizatında da iştirak etmək imkanlarını artırmaq niyyətindədir. Zəngilan və Ağdamda inşa edilən infrastrukturda Çin texnologiyalarından geniş istifadə edilir və yaradılmış əlverişli şərait çinli iş adamlarını burada günəş elektrik stansiyası və digər infrastruktur obyektlərini icra etməyə həvəsləndirir. Bu isə prosesə cəlb olunmuş Çin şirkətlərinin Qarabağın investisiya quruculuğunda iştirakının genişlənməsində nəzər kəsb verir.

Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan birliyi güclənir

Pakistan İslam Respublikası Azərbaycanla Türkiyə üçün dost və qardaş ölkə hesab olunur. Uzun illərdir ki, ölkələrimiz həm ikitərəfli, həm də müxtəlif platformalar çərçivəsində fəal əməkdaşlıq edirlər. Aprelin 22-də Pakistanın Baş naziri Şahbaz Şərifin Türkiyəyə səfəri və səfər zamanı verilən bəyanatlar bu reallığı təsdiqləyir.

Türkiyə və Pakistan terrorla fəal mübarizə aparır

Liderlərin birgə mətbuat konfransında Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirib ki, Türkiyə ilə Pakistan arasında ki əməkdaşlıq bölgədə sülhə mühüm töhfə verir: "Qardaş ölkə ilə əlaqələrin inkişafında maraqlıyıq. Xüsusilə hərbi və müdafiə sənayesi sahələrində birgə layihələr bizim üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir". Fevral ayında Pakistana səfəri zamanı bir çox sahə üzrə 25 sənədin imzalandığını xatırladan Türkiyə Prezidenti deyib: "Qəbul etdiyimiz qərarların qısa müddətdə həyata keçirilməsi vacibdir. İnvestorlarımızı Pakistanda daha çox iş görməyə təşviq edirik". Onun sözlərinə görə, Şahbaz Şərif ilə danışıqlar zamanı Pakistanda fəaliyyət göstərən türk şirkətləri üçün azad iqtisadi zonala-

rın ayrılması məsələsi də müzakirə predmeti olub. Ərdoğan qeyd edib ki, Türkiyə və Pakistan terrorla mübarizədə ciddi iradə ortaya qoyub. O, həmçinin söyləyib ki, iki dövlət hərbi və müdafiə sahəsindəki əlaqələrini daha da gücləndirəcək, ortaq layihələr ortaya qoyacaq: "Türkiyə ilə Pakistan arasındakı əməkdaşlıq, şübhəsiz ki, bölgəmizdə sülh və sabitliyə mühüm töhfə verir. Demək olar, bütün məsələlərdə Pakistanla tam koordinasiyalı hərəkət edirik". Türkiyə lideri, baş vermiş terror aktı ilə əlaqədar Pakistana başsağlığı da verib: "Terrorun bütün formaları ilə mübarizədə Pakistana dəstəyimiz davam edəcək".

Şahbaz Şərif: Ərdoğan böyük və cəsur liderdir

Pakistanın Baş naziri öz növbəsində Türkiyə Prezidentinin uğurlu siyasətinə diqqət çəkərək, "Ərdoğan böyük və cəsur liderdir" deyə vurğulayıb. O, bildirib ki, böyük lideri yaxşı liderdən fərqləndirən əsas xüsusiyyət cəsarətdir: "Böyük lider həm də insanların ürəyini fəth etməyi bacarmalıdır". Baş nazir Türkiyə liderinin bunu bacardığına diqqət çəkib. Şahbaz Şərif güclü iqtisadiyyata çevrilən Türkiyənin, eyni zamanda, böyük diplomatik təsirə malik olduğunu qeyd edib.

ölkənin xüsusi təyinatlı qüvvələrinin "Üç Qardaş" birgə beynəlxalq təlimi də buna əyani sübutdur. Beləliklə, yeni geosiyasi münasibətlərin formalaş-

Ərdoğan: Türkiyə, Pakistan, Azərbaycan və digər türk dövlətləri birgə əməkdaşlıq çərçivəsində addımlar atacaq

Mətbuat konfransında xüsusi diqqət çəkən məqamlardan biri isə Türkiyə Prezidentinin Azərbaycanla bağlı səylədiyini fikirləndir. Ərdoğan qeyd edib ki, Türkiyə, Pakistan, Azərbaycan və digər türk dövlətləri birgə əməkdaşlıq çərçivəsində addımlar atacaq.

Məlumdur ki, Azərbaycanın hər iki ölkə ilə əlaqələri yüksək səviyyədədir. Eləcə də hər üç ölkə üçtərəfli platforma çərçivəsində önəmli tədbirlər həyata keçirirlər. Bu mənada, üçtərəfli görüşlər önəmli alıb. Liderlər arasında ötən il iyulun 3-də Qazaxista-

nın paytaxtı Astana şəhərində keçirilən Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Dövlət Başçıları Şurasının 24-cü iclası çərçivəsində baş tutan belə bir görüş xüsusi vurğulanmadır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Pakistanın Baş naziri Şahbaz Şərif arasında keçirilən üçtərəfli zirvə görüşündə Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan arasında münasibətlər, həmçinin Qəzza, Kipr, Kəşmir, islamofobiya kimi regional və global məsələlər müzakirə olunub.

Daha öncə Azərbaycan-Türki-

yə-Pakistan üçtərəfli əməkdaşlıq prosesi çərçivəsində parlament spikerləri və xarici işlər nazirləri səviyyəsində keçirilmiş görüşlərin həmçinin dövlət başçıları səviyyəsində təşkili nəzərdə tutulub. Habelə, üç ölkə arasında əməkdaşlıq imkanlarını inkişaf etdirmək üçün ortaq niyyət təsdiqlənib. Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan arasında üçtərəfli əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinin üç ölkənin xalqlarının inkişafı ilə yanaşı, regional və global sülhün və sabitliyin möhkəmlənməsinə xidmət edəcəyinə dair razılıq ifadə olunub.

Üçtərəfli platforma çərçivəsində fəal əməkdaşlıq davam edir

Görüşdə üç ölkənin liderləri suverenlik və ərazi bütövlüyü prinsiplərinə uyğun olaraq münaqişələrin həllində müvafiq ölkələr arasında dialoqun prioritetləşdirilməsini dəstəklədiklərini bildirləblər. Transmilli təhdidlərə, xüsusilə terrorizmə qarşı mübarizədə üç ölkə arasında əməkdaşlığın və bu məsələnin birgə həllinin vacibliyi də bir daha təsdiqlənib.

Həmin görüşdə üçtərəfli əməkdaşlıq prosesi çərçivəsində növbəti görüşlərin hər üç ölkədə, yə-

ni Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanda keçirilməsi qərara alınıb.

Digər sahələrlə yanaşı təhlükəsizlik və hərbi sahədə əməkdaşlıq da Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan münasibətlərində xüsusi yer tutur. Son illər hər üç ölkənin müvafiq qurumlarının yüksək səviyyəli rəsmiləri bir neçə dəfə görüşərək aktual müzakirələr aparıblar. Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanın birgə hərbi təlimlər keçirmələri də hərbi əməkdaşlığın əyani nümunəsidir və üç

dığı hazırkı zamanda üç dövlətin maraqlarını bir daha uzlaşdırması, münasibətlərin fərqli konturlar üzrə təmizləndirilməsi vacib şərt kimi meydana çıxır. Türkiyə, Pakistan və Azərbaycanın strateji mütəfəqqiyyəti regional inkişafın yeni mərhələsində aparıcı güc mərkəzi kimi çıxış edir. Bu güc mərkəzi isə öz növbəsində təhlükəsizlik, inkişaf və tərəfdaşlığın yüksəlməsinə töhfələr verir.

Nardar BAYRAMLI

Mərkəzi Bank uçot dərəcəsinə sabit saxlayıb

Mərkəzi Bank (MB) uçot dərəcələri ilə bağlı növbəti qərarını açıqlayıb. MB İdarə Heyətinin aprel 23-də qəbul etdiyi qərara əsasən, uçot stavkası dərəcələri sabit saxlanılıb. Belə ki, uçot dərəcəsi 7,25 faiz, dəhlizin aşağı həddi 6,25 faiz, yuxarı həddi isə 8,25 faiz səviyyəsində dəyişməz qalıb. Faiz dəhlizi ilə bağlı qərar faktiki və proqnozlaşdırılan inflyasiyanın hədəflə (4+2 faiz) müqayisəsi, global iqtisadiyyatda və maliyyə bazarlarındakı vəziyyət, ölkədaxili makroiqtisadi meyllərin təhlili və pul siyasəti qərarlarının real sektora ötürücülüüyü nəzərə alınmaqla qəbul olunub.

MB faiz qərarını qəbul edərkən bir neçə ssenarini əsas götürüb ki, onların sırasında inflyasiya amili ilk yerdə dayanır. Belə ki, MB-nin ötən iclasda, yəni martın 12-də verdiyi qərardan sonrakı 40 gün müddətində aylıq inflyasiya hədəf diapazonu daxilində qalıb. Belə ki, 2025-ci ilin mart ayında 12 aylıq inflyasiya 5,9 faiz olub ki, bu da inflyasiya proqnozuna uyğun dinamikaadır. Bu dövrdə illik qiymət artımı ərzaq malları üzrə 6,5 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 2,8 faiz, xidmətlər üzrə isə 7,5 faiz civarında olub. illik baza inflyasiya isə 4,5 faiz təşkil edib. Ərzaq və qeyri-ərzaq inflyasiyasının sabit qalması ümumi inflyasiyanın hədəfdə qalmasını dəstəkləyən əsas amillərdən biri olub. Nəticədə faktiki və proqnozlaşdırılan inflyasiyanın hədəflə müqayisəsi, qiymət indeksi amillərinin dinamikası və risk balansının qiymətləndirilməsi nəzərə alınmaqla yekun faiz qərarı verilib.

İnflyasiya sabit qalıb

Ticarət müharibələri qiymətləri artırma bilər

Uçot dərəcələrinin müəyənəşməsində xüsusi rol oynayan inflyasiyanın mövcud çərçivəsinin formalaşmasına bir neçə əhəmiyyətli təsir göstərən ki, başlıca fundamental faktor kimi xarici mühiti qeyd etmək olar. Cari ilin ilk rübündə idxal inflyasiyası da təhdidədiçə karakter daşımayıb. Son aylarda inflyasiyaya təsir edən xarici amillərdə dəyişikliyin artıb. Beynəlxalq Valyuta Fondunun məlumatına görə 2025-ci ilin martında ömtəə qiymətləri indeksi aylıq 2,7 faiz azalıb, illik isə 2,6 faiz artıb.

Ötən müddətdə Azərbaycanın tədiyə balansının da vəziyyəti qənaətbəxş olub. Xarici ticarət balansında əhəmiyyətli həcmdə müsbət saldo qeydə alınıb. Ticarət tərəfdaşlarının orta çəkili illik inflyasiyası cari ilin martında ötən ilin eyni ayına nəzərən 9,6 faiz olub. Manatın qeyri-neft-qaz sektoru üzrə nominal effektiv məzənnəsi 2025-ci ilin mart ayında ötən ilin eyni ayı ilə müqayisədə 1,8 faiz möhkəmlənib. Bütün bunlar onu təsdiqləyir ki, xarici sektor göstəriciləri əlverişli olaraq qalır. Bu amil MB hesab edir ki, ticarət müharibələ

inflyasiya, həm də manatın sabit məzənnəsinin qorunmasında, valyuta tələbi ilə bağlı riskləri neytrallaşdırmaqda əhəmiyyətli amil kimi rolunu möhkəmləndirir. Son qiymətləndirmələrə görə də 2025-ci ilin yekunu üzrə tədiyə balansının cari hesabının profitli olacağı proqnozlaşdırılır. Bütün bu sabit gözləntilərə baxmayaraq, inflyasiya ilə mübarizə tədbirləri prioritet faktor kimi diqqətdə saxlanılacaq və iqtisadi siyasətin əsas çərçivə hədəflərinə uyğun olaraq bütün iqtisadi qurumları bu prosesə cəlb edəcək. MB-nin açıqlamasında görünür ki, inflyasiyanın risk balansında əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verməyə də, potensial olaraq inflyasiya təzyiqləri yarada biləcək global iqtisadi qeyri-müəyyənliklər yenə də qalır. Mövcud geosiyasi gərginlik fonunda beynəlxalq ömtəə bazarlarında qiymətlərin mümkün dəyişmə-

rinin miqyasının böyüməsi və geosiyasi gərginliyin davam etməsi beynəlxalq ömtəə bazarlarında qiymətlərin dəyişikliyinə daha da artırır. Qarşılıqlı tarifi artımları global ticarəti

zəiflətməklə yanaşı, maliyyə bazarlarında da qeyri-sabitlik riskini yüksəldir. İnflyasiyanı artırma biləcək daxili risk faktorları kimi isə xərc amilləri və məcmu tələbin izafi

artımı qeyd oluna bilər. Bu amilləri nəzərə alaraq MB anti-inflyasiya tədbirlərinə dəstəyini davam etdirəcək, eyni zamanda, inflyasiyanın hədəf diapazonu daxilində

saxlanılması və inflyasiya gözləntilərinin sabitləşdirilməsi üçün hökumətlə koordinasiya alı şəkildə fəaliyyətini davam etdirəcək. Ümumilikdə, 2025-2026-

liyi idxal inflyasiyasının artımı ilə bağlı risklər yaradır.

cı illər üzrə inflyasiya proqnozlarında daxili amillərin payı aşağı qiymətləndirilir. Ümumilikdə, mövcud pul siyasəti inflyasiyanın hədəf daxilində saxlanılmasına və inflyasiya gözləntilərinin sabitləşməsinə yönəlib. Mövcud siyasət çərçivəsində baza ssenari üzrə 2025-ci və 2026-cı ildə illik inflyasiyanın hədəf daxilində olacağı proqnozu dəyişməz qalır. Belə ki, bu ilin aprel ayında yenilənmiş proqnozlara görə illik inflyasiyanın cari ildə 5,3 faiz, 2026-cı ildə 4,3 faiz ətrafında olacağı gözlənilir.

Mərkəzi Bank faiz dəhlizinin parametrləri ilə bağlı növbəti qərarını faktiki və proqnozlaşdırılan inflyasiya, xarici və daxili risk amillərinin dinamikasından asılı ola-

raq verəcək. Növbəti qərarın 2025-ci il iyun ayının 11-də ictimaiyyətə açıqlanacağı nəzərdə tutulur.

E.CƏFƏRLİ

Rusiya-Ukrayna münaqişəsinin nizamlanması prosesi dalana dirənib. Belə demək mümkünsə, Qərb KİV-lərinin, eləcə də Qərb siyasi analitik institutlarının Rusiya ilə Ukrayna arasında yaxın zamanda atəşkəsin elan olunacağı ilə bağlı proqnozları özünü doğrultmayıb. Tramp administrasiyası, Kreml və Zelenski hakimiyyətinin son davranışları Rusiya-Ukrayna müharibəsinin hələ bir müddət də davam edəcəyini deməyə əsas verir. Qeyd edək ki, aprelin 23-də Londonda Böyük Britaniya, Fransa,

London görüşü niyə baş tutmayıb?

Almaniya və Ukraynanın xarici işlər nazirləri arasında planlaşdırılan görüş baş tutmayıb. “Sky News” telekanalının məlumatına görə, ABŞ Dövlət katibi Marko Rubio Londona səfərdən imtina etdikdən sonra nazirlər görüşü təxirə salıb. Telekanal, həmçinin qeyd edib ki, Ukrayna XİN rəhbəri Andrey Sibiqa Londondadır və onun britaniyalı həmkarı David Lemmi ilə görüşü gözlənilir.

Görüşün baş tutmamasının səbəbi...

Qərb KİV-lərində London görüşü ilə bağlı yayımlanan məlumatlar xüsusi diqqət çəkir. Belə ki, bir neçə gün öncə “Washington Post” qəzetində dərc olunan məqalədə qeyd olunurdu ki, ABŞ Ukraynanı Kırımın Rusiya ərazisi kimi tanımasına təkid edir - əgər Londonda görüş baş tutsa idi, Rubio mümkün sülh sazişinin bir hissəsi kimi bunu Ukraynadan tələb edəçəkdi. Britaniyanın “Independent” qəzeti də eyni fikirləri səsləndirib. Qəzet yazır ki, Vaşinqton Kiyevdən Rusiyanın Kırım üzərində nəzarətini qəbul etməsi, Ukraynanın NATO-ya üzvlükdən imtina etməsi və Rusiya ilə dialoqu bərpa etməsini tələb edir. Zelenskinin isə buna münasibəti birmənalı olmayıb - görüşdən əvvəl o, jurnalistlərə açıqlamasında bəyan edib ki, Ukrayna heç bir zaman Kırımı Rusiyanın ərazisi kimi tanımayacaq: “Tanınması heç nə yoxdur - bu, bizim Konstitusiyamıza ziddir. Bu, bizim ərazimizdir, Uk-

rayna xalqının ərazisidir. Bu, heç vaxt baş tutmayacaq”, - deyə Zelenski bildirib. Eyni zamanda, Zelenski vurğulayıb ki, Ukrayna rəsmiləri Tramp administrasiyasının nümayəndələri ilə 30 günlük atəşkəs rejimini müzakirə etmək niyyətindədir. Onun sözlərinə görə, atəşkəsdən sonra Ukrayna Rusiya ilə istənilən formatda danışıqlar masası arxasına əyləşməyə hazırdır: “Biz atəşkəsdən sonra istənilən formatda danışıqlar masasına oturmağa hazırıq ki, dalana dirənməsin”, - deyə Ukrayna lideri əlavə edib. Məhz Zelenskinin bu bəyanatından sonra Rubio Londona nəzərdə tutulan səfərini ləğv edib.

Vaşinqtonun sülh planında nələr əks olunub?

Britaniyanın “Daily Telegraph” agentliyi qeyd edir ki, ABŞ Ukrayna münaqişəsinin nizamlanmasına dair yeddi maddədən ibarət plan hazırlayıb. Agentliyin məlumatına görə, planın birinci və ikinci bəndlərində dərhal atəşkəsin elan olunması və Ukrayna ilə Rusiya arasında birbaşa danışıqların başlanması, üçüncü və dördüncü bəndlərdə Ukraynanın NATO-ya üzvlük iddiasından imtina etməsi və Rusiyanın Kırım üzərində hüququnun tanınması, beşinci bənddə isə Rusiya tərəfindən nəzarətə götürülmüş ərazilərin de-fakto olaraq Rusiya ərazisi kimi tanınması nəzərdə tutulur. Altıncı bəndə Ukraynanın ABŞ-la faydalı qazıntılara dair sazişin imzalanması ehtiva olunur, yeddinci

bəndə gəlinəcə, bu bənddə Moskva ilə Vaşinqton arasında yeni münasibətlərin qurulması imkanları, xüsusilə də Vaşinqtonun Rusiyaya qarşı bütün sanksiyalarının ləğvi və enerji sektorunda iki ölkə arasında əməkdaşlığın bərpası ilə bağlı məsələlər öz əksini tapıb. Bütün bunlarla yanaşı, Vaşinqton bu plan çərçivəsində hazırda Ukraynanın Zaporozhye Atom Elektrik Stansiyasının ABŞ-in nəzarətinə keçməsində israrlıdır.

Vaşinqton nəyə görə Ukraynaya təzyiqlər edir?

Bir çox siyasi ekspertlər hesab edirlər ki, Ağ Evin Ukraynaya təzyiqlər etməsinin başlıca səbəbi Trampın tez bir zamanda müharibəni bitirmək niyyəti ilə bağlıdır. Onların fikrinə, ABŞ rəhbərinin Rusiya, Yaxın Şərq və strateji cəhətdən əhəmiyyət kəsb edən digər regionlarla bağlı hədəfləri var - Tramp öz hədəflərinə nail olmaq üçün qarşısına məqsəd qoyub. Belə düşünülür ki, Tramp Rusiya ilə Ukrayna arasında müharibəni bitirdikdən sonra Rusiya ilə münasibətlərin bərqərar olunması istiqamətində ciddi addımlar atmaq, xüsusilə Moskva ilə enerji sahəsində böyük layihələr həyata keçirmək niyyətindədir, eyni zamanda, Vaşinqtonun əsas diqqətini Arktika, Yaxın Şərq və Asiya-Sakit okean regionlarına yönəldəcək. Bu baxımdan Tramp iki münasibətə qarşılıqlı güzəştlər müqabilində atəşkəsə razı salmaqda israrlıdır.

Vaşinqton vasitəçilikdən geri çəkiliblər....

Tramp Ağ Evdə yerli mediaya son açıqlamasında bildirib ki, əgər münaqişə tərəflərindən biri danışıqları sabotaj edərsə, ABŞ danışıqlardan çıxacaq və tərəfləri öz taleylərinə buraxacaq. Rubio da NATO-nun Baş katibi Mark Rutte ilə son telefon danışıqlığında bunu təsdiqləyib - o, qeyd edib ki, Ukraynada sülhə gedən aydın yol tezliklə ortaya çıxmasa, ABŞ sülh vasitəçiliyi saylarından geri çəkilib. Tramp və Rubionun xəbərlərinə baxmayaraq, ekspertlər bunun qeyri-mümkün olduğunu düşünürlər - hesab edirlər ki, ABŞ Rusiya ilə Ukrayna arasında atəşkəs elan olunana qədər münaqişənin nizamlanması istiqamətində söylərinə davam etdirəcək.

Yunis ABDULLAYEV

Mübariz FEYİZLİ

Təxminən 500 illik müstəmləkəçilik tarixinə malik olan Fransa XXI əsrdə də yeni sivil dünya çağırışlarına məhəl qoymayıraq Afrikada, dənizasırı ərazilərdə heç bir vəch ilə sümürmə siyasətindən əl çəkmək istəmir. Əksinə, Yelisey Sarayı hələ də öz nəzarətində saxladığı müstəmləkə ərazilərində daha sərt kolonializm metodlarına keçid edir və bundan ötrü daha mühafizəkar hüquqi baza formalaşdırmağa çalışır.

Fransanın son dərəcə ağır şərtlər altında davam etdirdiyi müstəmləkəçilik siyasətinin bütün ikrar doğuran təzahürlərini Yeni Kaledoniyanın təmsalında görmək mümkündür.

Yelisey Sarayı Yeni Kaledoniyanın bayrağından niyə qorxur?

Rəsmi Paris bu günlərdə növbəti dəfə ada sakinlərinin hüquq və azadlıqlarının pozulmasına rəvac verir.

Sürücülük vəsiqələrində milli bayraq qalmaqalı bəşiyür

Söhbət Yeni Kaledoniya sürücülük vəsiqələrində müstəqillik tərəfdarlarının (FLNKS) bayrağının yer alması ilə bağlı qalmaqalın böyüməsindən gedir. Məsələ ondadır ki, Yeni Kaledoniya sürücülərə verilən vəsiqələrin üzərində Fransa bayrağı ilə yanaşı, milli bayraq da əks olunub. Rəsmi Paris buna qarşı çıxır, Yeni Kaledoniyanın hakimiyyət orqanları isə sürücülük vəsiqələrində milli bayrağın yerləşdirilməsində israrlı yanaşma ortaya qoyurlar.

Bayraq qalmaqalı artıq məhkəmə instansiyalarına qədər uzanıb. Yelisey Sarayı siyasi sifarişlər verməklə yerli bayrağın götürülməsi ilə bağlı iki məhkəmə qərarının çıxarılmasına nail olub. İlk qərar “Generations NC” siyasi partiyasının təşəbbüsü əsasında 2024-cü ilin iyul ayında Noumea Administrasiativ Məhkəməsi tərəfindən verilib. Qərarın icrasına başlanmadığı təqdirdə 2025-ci il yanvarın 1-dən etibarən hər gecikmə günü üçün 100000 CFP frank (Yeni Kaledoniya Frankı) cərimə nəzərdə tutulub. Bu qərar 2025-ci ilin fevralında Paris Administrasiativ Apellyasiya Məhkəməsi tərəfindən də təsdiqlənib. Lakin qərar qüvvəyə minməz, Yeni Kaledoniya hökuməti onun icrasını hüquqi öhdəlik kimi qəbul etmir. Eyni zamanda, müvafiq yerli icra orqanı olan - DITTT sürücülük vəsiqələrinin dizaynında

dəyişiklik aparmaqdan boyun qaçıdır. Rəsmi Parisin yerli icra orqanlarına ünvanlanmış müraciətləri də cavabsız qalıb.

Həmçinin məhkəmə qərarının icrasına dair sübutedici sənədlər də təqdim olunmayıb. Bunun nəticəsi olaraq, 1-ci instansiya məhkəməsi ilkin cərimə məbləğini müəyyənləşdirib və Yeni Kaledoniya hökumətinin dövlət büdcəsinə 10 milyon CFP frank və “Generations NC” partiyasına hüquqi məsrəflərinin ödənilməsi üçün 700 000 frank verməsinə dair qərar çıxarıb. Məhkəmə daha sonra hökumətin qeyri-müəyyən mövqeyini nəzərə alaraq cəriməni hər gecikmə günü üçün 150 000 CFP franka qaldırıb. İnzibati

rə də kanaklar müvafiq qanunun qəbul ediləcəyi təqdirdə öz tarixi vətənlərində ikinci dərəcəli etnik qrupa çevriləcəklərini düşünürlər

və bunun qarşısını almaq üçün bir nəfər kimi ayağa qalxdılar.

Yenə Yelisey Sarayının güc tətbiq etmək ssenarisi işə düşüb. Belə ki, ötən il may ayında Yeni Kaledoniya Fransa müstəmləkəçiliyinə qarşı etirazlarda çoxsaylı qətlər törədilib, 200 nəfərdən çox şəxs saxlanılıb. Baş verən iğtişaşlar nəticəsində dəymiş ziyan ilkin olaraq 150 milyon avro həcmində qiymətləndirilib. Fransa Sahibkarlar Hərəkatının (MEDEF) regional bölməsinin rəhbəri Mimsi Dali bildirib ki, iğtişaşlar region iqtisadiyyatı üçün fəlakətli nəticələrə səbəb ol a bilər. İş o yerə çatmışdı ki, Fransa hakimiyyəti davam edən etirazlar səbəbindən dəniz limanlarını və aeroportları qorumaq adı altında Yeni Kaledoniya qoru yeritmək məcburiyyətində qaldı. Hətta ada dövlətində “TikTok” sosial şəbəkəsinin fəaliyyəti dayandırıldı.

Bütün bunlar demokratiyadan, insan hüquqlarından danışan Yelisey Sarayının, əslində, son dərəcə mühafizəkar siyasət apardığını əyani şəkildə təsdiqləyir. Hələ də sümürmə siyasətinə sadıqlıq göstərən rəsmi Paris müstəmləkə ərazilərində xalqların azadlıq istəklərinin ən kiçik işartılarını belə həzm edə bilmir. Yelisey Sarayının böyüdüüy bayraq qalmaqalı da çox doğru olaraq rəsmi Parisin təzyiq ssenarisini təkrarlaması anlamında dəyərləndirilir. Belə görünür ki, Makron iqtidarı bu ölkədə aborigen sakinlərin azadlıq, müstəqillik arzularını elə beşikdə boğmağa nail olmaq üçün ən çirkin vasitələrə əl atmaqdan belə çəkinmir.

Viran vücuddan qaçış

Akutaqava Rünoskenin həyatıyla sənətinin qovuşağında

əvvəli ötən saylarımızda

Akutaqavanın nisbətən iri həcmli əsərlərindən olan “Cəhənnəm əzabı” (1918) novel-lasının mövzusu on ikinci əsrdə yazıya alınmış klassik yapon hekayətləri toplusundan götürülüb. Əsər həşəmətli hökmdar əlahəzrət Horikavanın saray qulluqçusunun dilindən nəgill olunur.

Horikava ədalətli, insafılı hakimdir, buna görə cəmi paytaxt əhli ona dərin hörmət-eh-tiram bəsləyir, canlı Budda kimi onun söcdəsinə durur. Hökmdarın sarayında ustalıqda ad-san çıxarmış rəssamlar var, bunların da ən seçkini Yosihide adlı əlli yaşlarında qaraqabaq, xəsis, tamahkar, vicdan-sız, tənəbl, dikbaş, yaraşıqda meymuna bənzər kişidir. Bu rəssam o qədər yönşüzdür ki, saray əhli Horikavaya bağlı-slanmış meymunu da onun adıyla çağırır. Rəssamın qızı o meymuna mehir salıb isinişir.

Yosihidenin bu dünyada iki sevgisi var: biri sənəti, o biri də on beş yaşlı gənc qızıdır. Məbdə nəzir verməyə əli gəlməyən rəssam bir sənətdən, bir də qızından sevgisini əsirgəmir, onlardan ötrü hər fədakarlığa hazırdır - hərçənd onun fədakarlığı özünü yox, başqalarını fəda verməyi nəzərdə tutur. Qız da atasıyla birgə sarayda yaşayır, burada ona da kiçik vəzifə tapşırılıb. Bir dəfə yaxşı işinə görə padşah saray rəssamına önəm vermək istəyəndə Yosihide mükafat əvəzinə Horikavadan qızının qulluqdan azad olunub evə buraxılmasına rüxsət istəyir, ancaq hökmdar buna razılıq vermir. Belə bir ehtimal da var ki, Horikava baş rəssamın qızına aşıq olub.

Yosihidenin rəsmləriylə bağlı qorxunc şayiələr dolayır: guya onun şəklini çəkdiyi qadınlar tezliklə azarlayıb əzab içində ölürlər, sonra həmin şəkillərdən çürümüş cəsəd qoxusu gəlir; guya bu ustad sənətkarın cadugərlik məharəti də var. Bir dəfə əlahəzrət ondan: “Sən deyəsən eybəcərliyi sevir-sən?” - deyə soruşanda Yosihide hökmdara belə cavab verir: “Bəli, bu üzəndə gedən rəssamcıqlar eybəcərliyin gözəlliyini anlamazlar!” Mətləbdən uzaqlaşmamış deyək ki, bu obrazın prototiplərindən biri, çox güman, birincisi “Şər çiçəkləri” poetik toplusunun müəllifi, Akutaqavanın ən sevimli şairi, leşdən, çürüntüdə poeziya yaradan dahi Şarl Bodlerdir. Yosihidenin acı xasiyyəti də Bodlerin qəliz xarakterindən geri qalmır, o da uzaq Fransadakı orijinalı kimi sənətiylə İblisə səcdə qılır.

Rəsmlərində təsvir elədiyi ağrı-acılar, vahimələr, iztirablar, işgəncələr təbii çıxsın deyə Yosihide tez-tez öz şagirdləri üzərində eksperimentlər aparır, onlara əzab-əziyyət verir, onları müdhiş situasiyalara salır. Ancaq bu əməlləri onun vicdanını zərrə qədər incitmir, çünki ondan ötrü sənət insan həyatından min qat qiymətli-dir, başqa sözlə, “insan ömrü Bodlerin bir misrasına dəyməz”.

Günün birində əlahəzrət Horikava saray rəssamı Yosihideyə cəhənnəm əzabını əks etlətdirən bir rəsm əsəri çəkməyi tapşırır. Yosihide işin çox hissəsini görür, həlledici məqama çatanda hökmdarın hüzuruna gedib deyir ki, daha bundan sonrasını çəkməyə güc-qüdrəti yoxdur. Horikava səbəbini soruşanda rəssam fikrinə belə izah verir ki, görmədiyi bir halı, vəziyyəti fircaşsı-

la yarada bilməz: o heç vaxt cəhənnəmdə olmayıb, oranın əzablarını dadmayıb. Hökmdar ondan harada ilişib qaldığını xəbər alanda Yosihide uçurumdan aşan kareta şəkli çəkməyə çalışdığını deyir: “Karetanın içində qara saçına od düşmüş zərif saray xanımı əzab içində qıvrılır. Qaşları çatılmış bu qadın üstündə bəğul-mamaq üçün başını pəncərədən çölə çıxarır. Üstünə yağan qırgılcım yağışından qorunsun deyər qadın dartıb bambuk pərdəni qoparır. Onlarla yırtıcı quş dimdiyini şaqıldada-şaqıldada onun başı üstündə dövrə vurur... Bax, bu mənzərəni heç cür təsvir eləyə bilmirəm”.

Gecələrin birində əlahəzrət Horikava rəssam Yosihide üçün belə bir tamaşa təşkil eləyir. Son məqamda Yosihide məşəl işığında görür ki, kəretanın içindəki zəncirə vurulmuş qadın onun doğma qızıdır. Sənatlə həyat arasında qalan rəssam arzuladığı cəhənnəmi canlı-canlı yaşayır. Kareta od alanda Yosihide irəli atılıb qızını qurtarmaq istəsə də, qatı üstü-dumanı yara bilmir. Əvəzində meymun adası alovun içində sıçrayıb sevimli bacılı-ğıyla birgə külə çıxır...

Bu əhvalatla bağlı cürbəcür şayiələr dolayır: kimi deyir əlahəzrət Horikava qarşılıqsız sevgisinin qisasını alıb, kimi də deyir adil hökmdar öz işi naminə insanların meyidi üstündən keçməyə hazır olan sə-nətkara dərs verib (yenə karma məsələsi). Bu versiyaların heç biri təkzib olunmur, ancaq əsərdə açıq səslənməyən üçüncü versiya daha ağlabatandır: çox güman, sənət, gözəllik aşıqı mərhəmətli hökmdar bu qanlı tamaşanın rəsmi daha təsirli alınması xatirinə qurub, Yosihideyə cəhənnəm əzabını yaşatmaqla misilsiz sənət nümunəsinin yaranmasına ilham verib. Hər nədirsə, rəssam işini yarımcıq qoymur, bir ayın tamamında qeyri-adi rəsm əsəri hazır olur.

Rəsmi əlahəzrətə təhvil verdiyinin ertəsi günü Yosihide özünü asır. Bir müddət sonra onun məzarını ot-alaf basır, bilinmir ki, o məzarda yatan kimdir. Əlbəttə, sənətkarın fəni cismi onun baqi ruhunun yaratdığı şədevrin qarşılıqlı bir saman çöpdündən də dəyər-sizdir. “İnsan ömrü Bodlerin bir mirasına dəyməz”.

Akutaqavaya görə, həyat öləri, incəsənət yaşarıdır. Gerçək sənət əsəri yarıdan kəsə hər yaramazlığı bağışlamaq, hər suçu keçmək olar. Estetika etikadan, sənət əxlaqdan uca-dır. Gözəllik xeyirxahlıqla dost olmaya da bilər. Ruh vicdan-ın, ədalətdən, mərhəmətdən nəsibini almaya da bilər, çün vicdan da, ədalət də, mərhəmət də şüurun, idrakın icadı deyil, sinirə bağlı fenomenlər, əsəblərin ətraf ələmə reaksiyasıdır. “Mənim vicdanım yoxdur, mənim ancaq sinirlərim, əsəblərim var”, - “Tənhalıq cəhənnəmi”ndə fələyin “Dişli çarxlar”ına ilişib “İdiot həyatı” yaşayan, özüylə “Zülmətdə dialoq” aparən ümitsiz, yalqız Rünoske belə deyirdi...

davamı növbəti sayımızda

F.Uğurlu

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544 F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Azərmetbuatıyımı” ASC - 0124411991, “Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Mühüm səfər...

DİDK nümayəndə heyəti Gürcüstanda

Ölkəmizin beynəlxalq aləmə inteqrasiyası onun qonşu dövlətlərlə əlaqələrinə də müsbət təsir göstərib. Bu gün Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələri yeni bir mərhələyə daxil olub. Azərbaycanla Gürcüs-

tanı təkcə iqtisadi amillər deyil, həm də tarixi köklər birləşdirir. Hər iki ölkə arasındakı dostluğun qədim tarixi var. Hər iki ölkə bir-birinin mövqeyini daim dəstəkləyir. Azərbaycan daim Gürcüstana dəstək

göstərib, Gürcüstan da beynəlxalq platformalarda ölkəmizin haqlı mövqeyini müdafiə edib.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycan Respublikası Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DİDK) sədr müavini Vəqif Seyidbəyovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Gürcüstana səfər edib. DİDK nümayəndə heyəti və Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyinin əməkdaşları Tbilisi şəhərindəki Heydər Əliyevin adına parkda Ulu Öndərin abidəsini ziyarət edib, abidə önünə gül dəstələri düzüblər.

Heydər Əliyevin Gürcüstandakı soydaşlarımıza qayğısı!

müasir Azərbaycanın əldə etdiyi tarixi nailiyyətlər dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır: “Ümummillî Liderin respublikaya rəhbərlik etdiyi ilk illərdən etibarən Azərbaycanın gələcək inkişaf strategiyası ilə bağlı mühüm addımlar atılıb. Məhz Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti sayə-

sində Azərbaycan xalqı zamanın mürəkkəb tarixi-siyasi sınaqlarından uğurla çıxıb. Azərbaycanı möhv olmaqdan qurtararaq işıqlı sabaha çıxaran, dövlətin ideoloji-siyasi əsaslarını yaradan Ümummillî Liderin mənalı ömür yolunun hər anı bugünkü və gələcək nəsillər üçün unudulmaz tarixdir”.

Onun sözlərinə görə, dünyaşöhrətli siyasi xadimin Gürcüstana və bu ölkədə yaşayan soydaşlarımıza da xüsusi diqqət və qayğısı olub. Məhz onun əsasını qoyduğu siyasi xəttə uyğun olaraq iki ölkə arasında əlaqələr sürətlə inkişaf edərək strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib. Dahi şəxsiyyətin əziz xatirəsi Gürcüstanda yaşayan soydaşlarımızın qəlbində daim yaşayacaq.

Laqodexi rayonunda fəaliyyət göstərən “Qabal İnkişaf Mərkəzi”nin müəllim və tələbələri Tbilisi şəhərində Heydər Əliyevin adını daşıyan parkdakı abidəsini ziyarət edib, önünə gül dəstələri düzüblər. Mərkəzin rəhbəri Yavər Məmmədov bildirib ki, təkcə “Qabal İnkişaf Mərkəzi”nin müəllim və tələbələri deyil, bütün dünya bilir ki,

Axundzadənin Tbilisidəki xatirə muzeyi

muzeyi 1982-ci ildən fəaliyyət göstərir. 2007-ci ildə Gürcüstan Prezidentinin Sərəncamına əsasən, ev-muzeyə M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Mədəniyyəti Muzeyi statusu verilib. 2013-cü ildə Azərbaycan Respublikasının vəsaiti hesabına muzeydə əsaslı təmir və yenidənqurma işləri həyata keçirilib. 2013-cü il may ayının 8-də keçirilən rəsmi açılış mərasimində Gürcüstanın Baş naziri və digər rəsmi şəxslər iştirak

ediblər. Hazırda muzeyin nəzdində Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi fəaliyyət göstərir.

Tbilisidə yeganə Azərbaycandilli kitabxana

Qeyd olunub ki, muzeyin ekspozisiya hissəsi altı zaldan ibarətdir. Zallarda dramaturqun həyatına aid müxtəlif əşyalar və xatirələri əks etdirən fotolar var. Muzeyin altı zalından biri qədim və zəngin Azərbaycan mədəniyyətinə, ikincisi Azərbaycan və Gürcüstan dostluğuna həsr olunub. Otaqlardan biri M.F.Axundzadənin iş otağı kimi qorunub saxlanılır. Orada onun şəxsi əşyaları, o cümlədən yazı masası, kitab dolabı, divar saati və çıraq var. Həmin otaqda M.F.Axundzadənin müxtəlif dillərdə nəşr edilmiş

əsərlərinin üz qabıqlarının surətləri nümayiş etdirilir. Muzeydə Tbilisi şəhərində yeganə olan Azərbaycandilli kitabxana fəaliyyət göstərir.

Səfər çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Gürcüstandakı səfirliyini ziyarət edən nümayəndə heyətinin, həmçinin Marneuli, Bolnisi, Dmanisidə rayon rəhbərliyi, eləcə də bu rayonlarda fəaliyyət göstərən icma mərkəzlərində görüşlər keçirilib. Nümayəndə heyətinin üzvlərinin Rustavi, Saqareco və Qardabani rayonlarında fəaliyyət göstərən icma mərkəzləri və adiqəkilən rayonların rəhbərliyi ilə də görüşlərinin keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Yeganə

Gələcəyin peşələri!

Peşə seçimində nələrə diqqət edilməlidir?

Süni intellekt əmək bazarına təsir edib...

Texnologiyaların və süni intellektin sürətli inkişafı əmək bazarında əsaslı dəyişikliklərə nəticələnəcəkdir. Belə ki, avtomatlaşdırma, robotlaşma və rəqəmsal transformasiya ilə yanaşı, istehlakçı vər-

mələrinin də dəyişməsi bir çox ənənəvi peşələrin təcridcən tənəzzülünə gətirib çıxarır. İnsan əməyinin texnologiya ilə əvəzlənməsi prosesi gün keçdikcə sürətlənir.

Məhz bu prosesin təsiri nəticəsində tənəzzülə uğrayan peşələrin əvəzində yeni, müasir və texnologiyaya əsaslanan peşələr meydana çıxmaqdadır. İnsanların müasir texnologiyaya adaptasiyası və əmək bazarında baş verən dəyişikliklər artıq peşə seçiminə yeni yanaşmalar tələb edir.

Bank əməkdaşlarına tələbat azalır...

Mövzu barədə “Yeni Azərbaycan” a açıqlama verən sosioloq Üzeyir Şəfiyev bildirib ki, əmək bazarında baş verən dəyişikliklərin təsir göstərdiyi peşə sahələrində bankları xüsusilə qeyd etmək olar. Sosioloqun sözlərinə görə, bank əməliyyatlarının rəqəmsallaşması nəticəsində ənənəvi bank əməkdaşlarına olan tələbatın azalmasını göstərmək olar: “Məhz bu səbəbdən mobil bankçılıq, onlayn ödəniş sistemləri və bankomatlar banklarda bu sahələr üzrə çalışan işçilərin sayının azalmasına təsirini göstərir. Bununla yanaşı, elektron poçt ünvanları və sosial media platformaları sayəsində artıq insanlar məktublara ehtiyac duymurlar. Beləliklə, poçtalyon xidməti, demək olar ki,

artıq tarixə qovuşub. Belə tendensiya ilə əlaqədar olaraq bir çox şirkətin satış və müştəri xidmətləri sahəsindəki operatorlara olan tələbatı azalıb. Çünki artıq onların gördükləri işi süni intellektli cavablandırma sistemləri həyata keçirə bilər”.

Gəlir hər peşədə var, amma...

diqqət yetirməliyik. Yəni tələbat və kadr çatışmazlığı olan sahələrdə gəlir daha çox olur. Lakin bu, müvəqqəti ola bilər. Məsələn, koreya dili təcrüməçisi 3000 AZN qazanıb, çünki onun bazarda rəqibi yoxdur. Ancaq rəqiblər artıqca, xidmət göstərənlər artır və bu da bazaradakı qiymətlərə təsir göstərir.

Sürücülük peşəsi risk altındadır!

Kənd təsərrüfatı sahəsində insan əməyinin texnologiya ilə əvəzlənməsinin uzun illər bundan əvvəl başladığını bildiren sosioloq günümüzdə bu durumun daha intensiv hal aldığını vurğulayıb: “Ölkəmizdə o qədər geniş yayıl-

masa da, digər dövlətlərdə aqroteknologiya, demək olar ki, insan əməyini minimuma endirib. Gələcəyi risk altında olan digər bir peşə isə sürücülükdür. Bəzi xarici ölkələrdə artıq sürücüsüz taksilər fəaliyyət göstərir və bu proses geniş miqyas olaraq ənənəvi sürücülük peşəsinin azalmasına səbəb ola bilər”.

Gələcəkdə sağlamlıq sektoru xüsusi yer tutacaq

T.Ələkbər gəlirli peşələrdə sağlamlıq sektorunun xüsusi yer tutduğunu bildirib: “Gəlirli peşələr texnologiyanı

lik və sağlamlıq xüsusi yer tutacaq. Bununla paralel olaraq isə rəqəmsal marketing, insan inkişafı (HR, kouçinq, təlimçilik, karyera məsləhətçiliyi) və layihə idarəçiliyi peşələri də bazarda tələb olunanlardır”.

Enerji mühəndislərinə böyük tələbat olacaq...

Ekspert qeyd edib ki, global istiləşmə və ekoloji problemlər alternativ enerji mənbələrinə olan tələbatı artırdığından Günəş, külək və digər ekoloji təmiz enerji mənbələri üzrə mütəxəssislər də gələcəkdə mühüm rol oynayacaqlar: “Bu səbəbdən alternativ enerji mühəndislərinə də gələcəkdə böyük tələbat olacaq. Əmək bazarında baş verən dəyişikliklər onu göstərir ki, ənənəvi peşələr-

IT yeni peşələrin yaranmasına da imkan verir...

Sosioloq qeyd edib ki, sadalanan bu peşələr tənəzzülə uğrayan peşələrin sadəcə, bir qismidir, bunlarla yanaşı, istər təsərrüfatda, istərsə də istehsalatın bir çox sahəsində insan əməyi artıq robot texnologiyaları ilə əvəzlənib. Bütün bu dəyişikliklərə baxmayaraq, informasiya texnologiyalarının (IT) inkişafı yeni və perspektivli peşələrin yaranmasına da imkan verir: “Buna misal olaraq süni intellekt və data analitikası mütəxəssisləri gələcəyin ən vacib peşələri arasında yer alır. Məlumatların təhlili və AI əsaslı sistemlərin inkişaf etdirilməsi müasir bizneslər üçün həyati əhəmiyyət daşıyır”.

dən bəziləri tədricən yox olsa da,

əvəzində yeni və daha innovativ peşələr yaranır”.

Bütün bunlardan belə qonaqə gəlmək olar ki, gələcəyin peşələrinə yiyələnmək üçün insanlar yeniliklərə daim açıq olmalı, bilik əldə etməli, texnologiyaya uyğunlaşmalı və innovativ bacarıqlarını inkişaf etdirməlidirlər. Bu, günün tələbidir...

Yeganə BAYRAMOVA

Nar”dan “OneRepublic” konsertinə xüsusi hədiyyə: Səhnəyə ən yaxın sən ol!

Sərfəli mobil operator “Nar” 28 aprel tarixində Bakı Kristal Zalında baş tutacaq “OneRepublic” konsertinin əsas dəstəkçisi olaraq, musiqi həvəskarlarını sevindirəcək. Musiqi və əyləncə dolu bu tədbirə öz abunəçilərini daha da yaxın etmək məqsədilə “Nar” sosial şəbəkələrdə xüsusi müsabiqəyə start verib. Müsabiqədə iştirak etmək üçün sadəcə “Nar”ın rəsmi “Instagram” sahifəsindəki paylaşımın şərh bölməsində dostunu işarələmək kifayətdir. İştirakçılar arasından 5 nəfər təsadüfi seçilmiş qalib müəyyən olunacaq və hər biri 2 nəfərlik pulsuz biletdən qazanacaq. Qeyd edək

qaçırmayın!

Hazırda 2,2 milyon abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli rabitə xidmətləri göstərən “Nar” son 6 ildə Müştəri Loyallığı İndeksində görə ölkədə lider mobil operatorudur. Mobil operator müştəri-önümlülük strategiyasına sadıq qalaraq sərfəli qiymət qarşılığında üstün xidmət təqdim edir.

nümayəndələrinə ətraflı məlumat verilib.

Bakı Şəhər Halqası (BŞŞ) Əməliyyat Şirkətinin milli mətbuat katibi Arzu Hüseynova Təşkilat Komitəsinin üzv qurumları, Gənclər

Azərbaycanda təşkil olunacaq III MDB Oyunları ilə bağlı ilk mətbuat konfransı keçirilib

və İdman Nazirliyi, BŞŞ ilə birgə inzibati məsələlər, tədbir məkanlarının hazırlıq vəziyyətinə gətirilməsi, iştirakçıların akkreditasiyası, yerləşdirilməsi və digər məsələlər üzrə

hazırlıq işlərinin davam etdirildiyini vurğulayıb: “Hər qələbə bir qələbə!” şüarı altında keçiriləcək III MDB Oyunları Azərbaycanın 7 bölgəsində - Gəncə, Qəbələ, Şəki, Yevlax, Xankəndi, Göygöl, Mingəçevir şəhərlərində təşkil olunacaq. Açıılış və bağlanış mərasimi isə Gəncə şəhər stadionunda baş tutacaq.

Ümumilikdə 23 idman növü üzrə 12 idman obyektində yarışlar keçiriləcək. Oyunlarda 5500-ə yaxın iştirakçı gözlənilir. Tədbirə MDB ölkələri ilə yanaşı, digər ölkələrin də dəvət olunması nəzərdə tutulur”.

BŞŞ rəsmisi Oyunlarda medallarla bağlı narazılıq və problemin olmaması üçün maksimum dərəcədə çalışacaqlarını diqqətə çatdırıb. O, yarışlarda milli komandanın qarşısına ən yüksək hədəflərin qoyulacağını da deyib.

Sonra mətbuat konfransında III MDB Oyunlarının maskotları - enerjili, mehriban Bobir və Leylaictimaiyyətə təqdim olunub. Onların Qafqaz bəbirinin obrazında yaradılmaqla, sadəcə simvol deyil, həm də Azərbaycanın zəngin təbiətini, gücünü və qonaqpərvərliyini parlaq şəkildə təəcəssüm etdirdiyi qeyd edilib.

Ardınca III MDB Oyunlarının rəsmi internet saytı təqdim olunub. Bildirilib ki, artıq is-

İdman

tifadəyə verilən www.cisgames2025.com saytında tədbirə bağlı hazırlıq prosesi, yarış cədvəlləri, idman məkanları, könüllü və media qeydiyyatı ilə bağlı ən son yenilikləri əldə etmək mümkün olacaq.

Bakı Şəhər Halqasının İnsan Resursları və İşçi Qüvvəsi Şöbəsinin rəhbəri İrəna Əhmədova III MDB Oyunları ilə əlaqədar Könüllü Programına start verildiyini söyləyib: “Program çərçivəsində paytaxt Bakı və əsasən də regionlardan 3000-ə yaxın könüllünün Oyunlara cəlb olunması gözlənilir. Qeyd etmək lazımdır ki, bölgələrdə bu istiqamətdə bir sıra tədbirlər görülür, gənclərə maarifləndirici görüşlər keçirilir. Əsas məqsəd region gənclərini bacarıqlarının inkişafına, onların beynəlxalq müstəvidə təcrübə və biliklərinin artmasına dəstək olmaqdır”.

Sonda media nümayəndələrini maraqlandıran suallar ətrafı cavablandırılıb. Qeyd edək ki, III MDB Oyunları sentyabrın 28-dən oktyabrın 8-dək davam edəcək.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000, Üzeyir Hacıbəyli - 66
Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisensiya: N-B-317
Tiraj: 4949
Səhifə: 844

“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 150048601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilir.

Qəzet 1993-cü ilin
aprel ayından nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:

Yeganə Bayramova